

Kuru/Parkkuu Ristaniemi Rakennusinventointi 2004

Pirkanmaan maakuntamuseo, kulttuuriympäristöyksikkö
Harjoittelija, Mari Imppola,
Kymenlaakson AMK, restaurointi

Kannen kuva: Kososten/tilan omat valokuvat
Kartat: Pirkanmaan maakuntamuseo - peruskartat
Mari Imppola - käsivaralla piirretyt kartat
Valokuvat: Mari Imppola ja *Tuire Savolainen*
sekä Kososten/tilan omat valokuvat
Pohjapiirrokset: Mari Imppola ja *Tuire Savolainen*

SISÄLLYSLUETTELO

- Johdanto.....	s. 1
- Karttaliitteet.....	s. 2-10
- Rakennusten nimet.....	s. 7
- Kiinteistölomake.....	s. 11-13
- Rakennus 1.....	s. 14-16
- Rakennus 2.....	s. 17-21
- Rakennus 3.....	s. 22-26
- Rakennus 4.....	s. 27-30
- Rakennus 5.....	s. 31-34
- Rakennus 6.....	s. 35-38
- Rakennus 7.....	s. 39-41
- Rakennus 8.....	s. 42-45
- Rakennus 9.....	s. 46-48
- Rakennus 10.....	s. 49-52
- Rakennus 11.....	s. 53-56
- Rakennus 12.....	s. 57-58
- Rakennus 13.....	s. 59-62
- Rakennus 14.....	s. 63-65
- Rakennus 15.....	s. 66-68
- Rakennus 16.....	s. 69-71
- Rakennus 17.....	s. 72-75
- Rakennus 18.....	s. 76-79
- Rakennus 19.....	s. 80-83
- Rakennus 20.....	s. 84-87
- Rakennus 21.....	s. 88-90
- Rakennus 22.....	s. 91-92
- Rakennus 23.....	s. 93-94
- Rakennus 24.....	s. 95-96
- Rakennus 25.....	s. 97-98
- Rakennus 26.....	s. 99-100
- Rakennus 27.....	s. 101-102
- Ilmakuva.....	s. 103
- Vanhoja kuvia.....	s. 104-106

RISTANIEMEN TILA, PARKKUU, KURU RAKENNUSINVENTOINTI 2004-10-08

JOHDANTO

Aloitin Ristaniemen tilan rakennusinventoinnin 16.08.04. Tein työtä Kymenlaakson Ammattikorkeakoulun työharjoittelijana Pirkanmaan maakuntamuseossa, kulttuuriympäristöyksikössä. Inventointityö koostuu neljästä kokonaisesta kenttätyöpäivästä ja noin kahdestatoista jälkityöpäivästä toimistolla. Apunani inventointi työssä toimi *Tuire Savolainen*. Tuire oli mukanani kenttätyössä ja on piirtänyt osan pohjapiirroksista.

Inventointi tehtiin avustushakemuksia varten, sen lisäksi tavoitteena oli määritellä rakennusperinteisen tilan kulttuurihistorialliset arvot ja tehdä rakennuskohtaisesti selvitys siitä kuinka rakennus on säilynyt. Inventoinnissa käsiteltiin säilynyttä rakennuskantaa, mutta myös puretuista tai romahtaneista rakennuksista on tekstissä maininnat (peruskartalle ne on merkitty sinisin pistein). Rakennuskohtaiset inventoinnit käsittelevät rakennusten kuntoa, ne ovat kuvailua rakennusten ulkonäöstä ja ympäristöstä sekä selvittävät historiaa ja sisältävät toimenpidesuosituksia. Lisäksi inventointeihin on liitetty valokuvia ja käsivaralla tehtyjä pohjapiirroksia.

Ristaniemen sukutila sijaitsee Kurun kunnassa, Parkkuun kylässä. Tilalla on kaikkiaan 27 rakennusta, joista vanhin, savupirtti, on rakennettu 1700-luvun alkupuoliskolla. Kaikkiaan eri aikakausien päärakennuksia on neljä, lisäksi tilalla on erilaisia talousrakennuksia ja varastointitiloja. Pääasiallisesti rakennukset ovat puurakenteisia, lukuun ottamatta lohkotuista kivistä rakennettua kivinavettaa sekä 1960- ja 1970-lukujen vaihteessa rakennettua tiilistä omakotitaloa. Rakennukset sijaitsevat melko lähekkäin, tiiviillä tontilla. Poikkeuksena mainittakoon tilan kuusi latoa, jotka sijaitsevat tilan pelloilla ja metsissä.

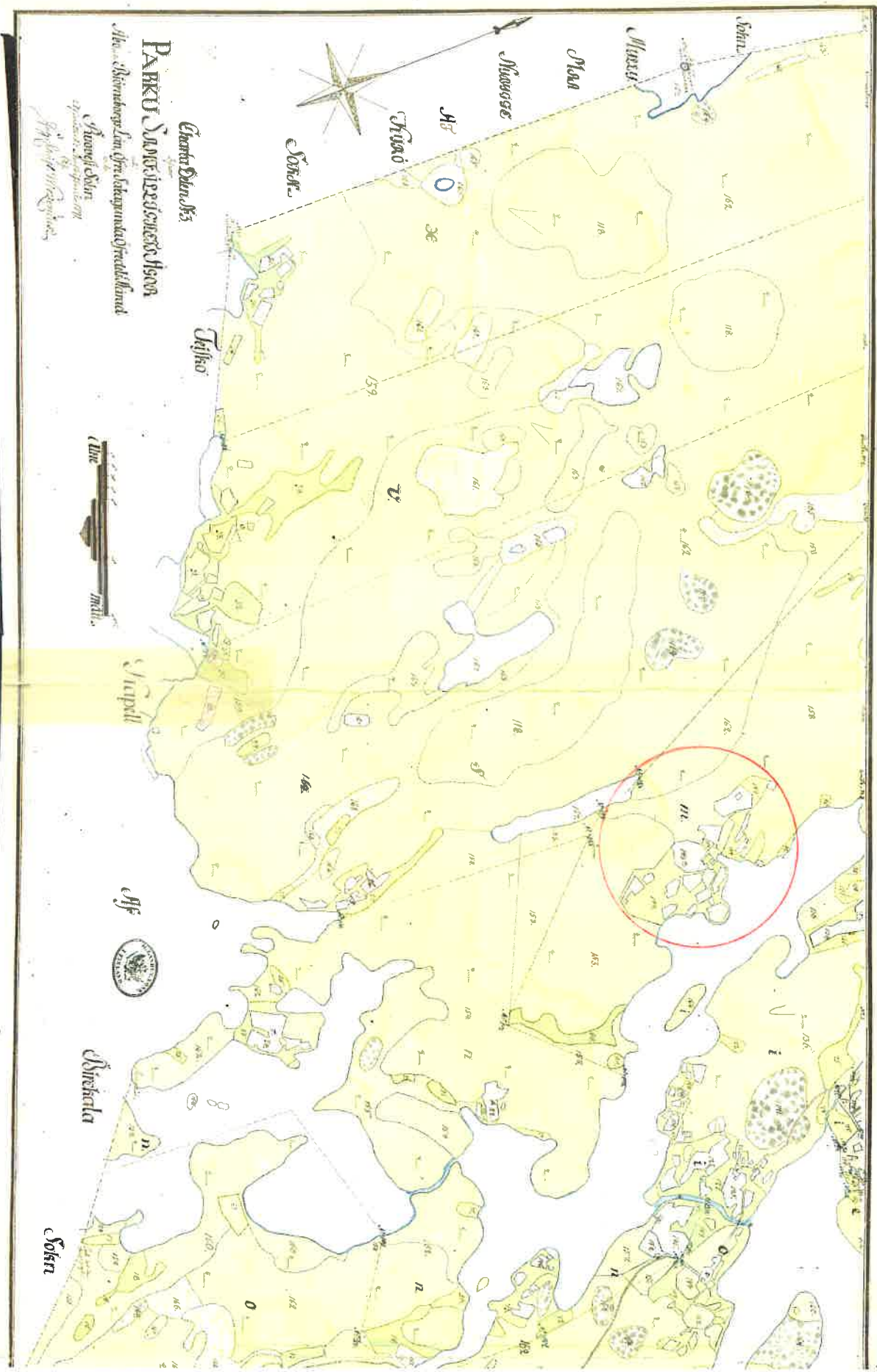
Ristaniemen tila kuuluu osayleiskaavaan ja lisäksi se on luokiteltu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi ympäristöksi. Rakennukset ovat lähes alkuperäisessä asussaan ja ne edustavat rakennus- ja käsityöperinteitä kunniaakkaasti. Tila on tärkeää säilyttää kokonaisuutena verstaaneen ja päärakennuksineen, peltoineen ja hiekkateineen.

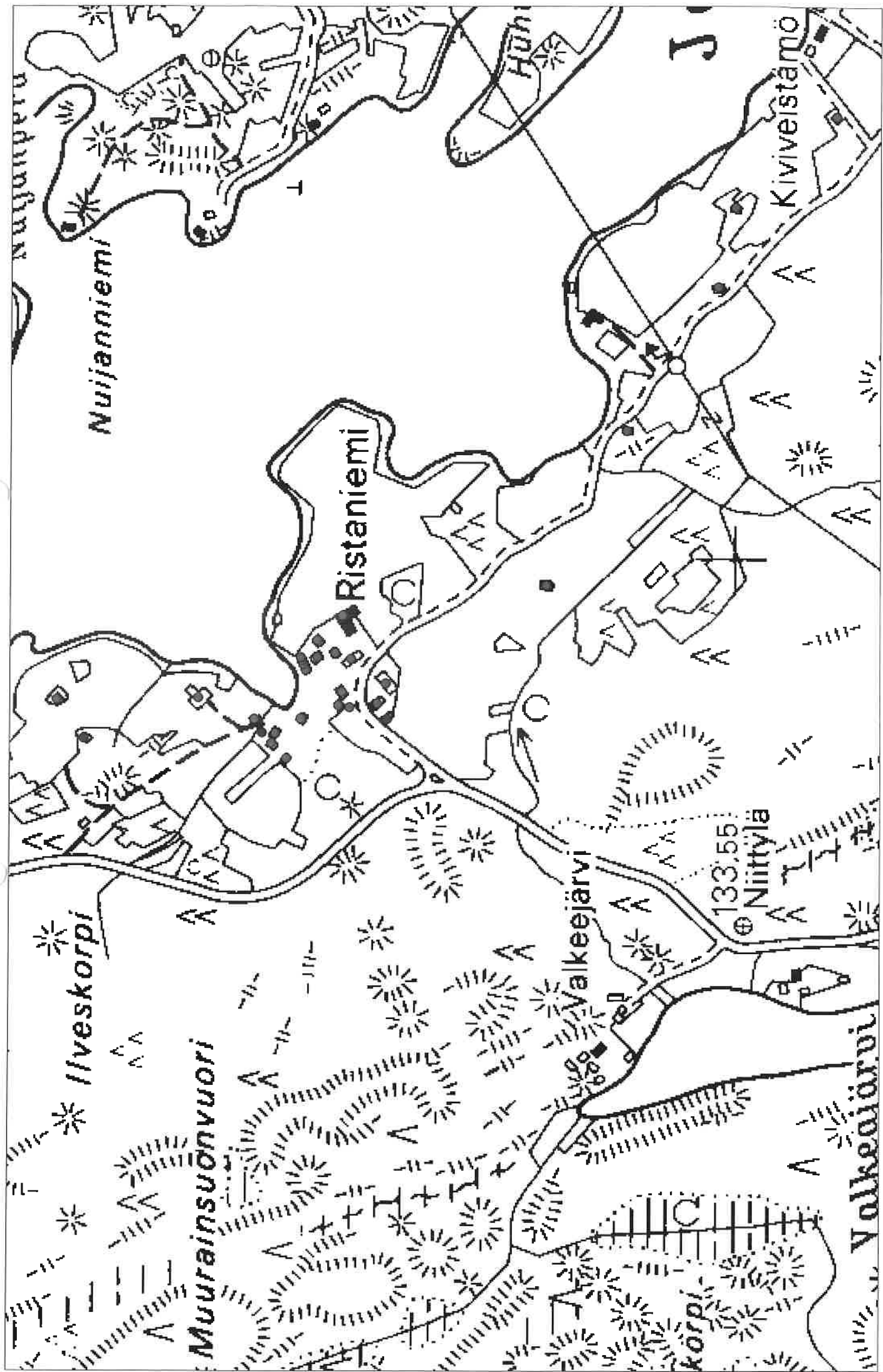
Tilan rakennukset on helpompi määritellä 27:n rakennuksen kokonaisuutena ja inventoinnin tarkoitus olikin painottaa rakennusten merkitystä itsenäisenä, oman aikansa kuvana ja osana Ristaniemen maalaismaisemaa.

Seuraava askel tilan säilyttämiseksi on korjaussuunnitelmien teko, joka on suuren mittaluokan työ. Avustusta tulisi hakea eritoten kattavan korjaussuunnitelman tekoon.

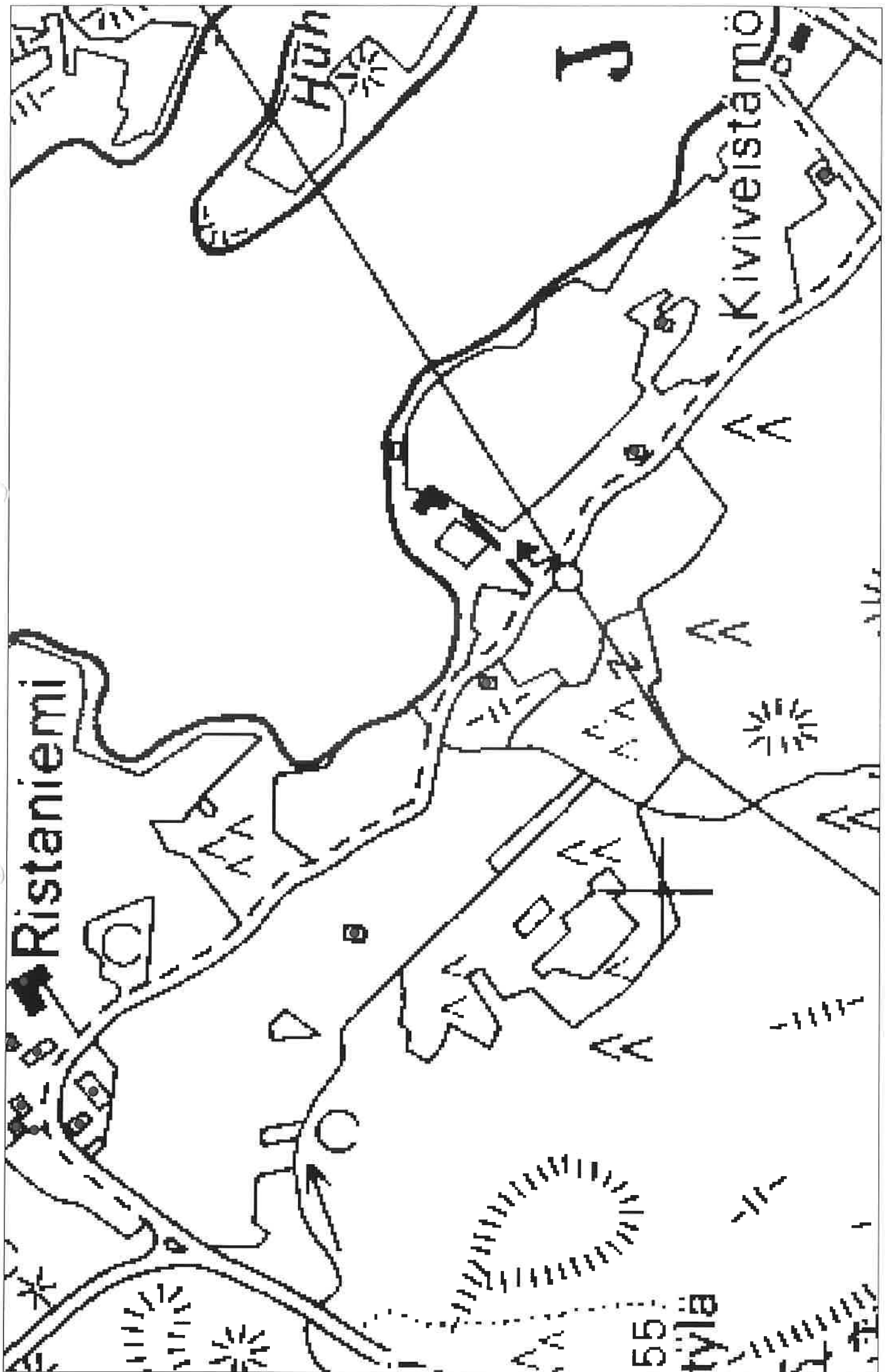
Lisäksi inventoinnissa on painotettu muutamia seikkoja, kuten salaojituksia, maanpinnan laskemista, kasvillisuuden karsimista, kattojen säännöllistä huoltoa, rakennusten nostoa tai tukemista, ulkopintojen maalausta, ikkunoiden entisöintiä jne. Tilalla riittää työtä pidemmäksikin aikaa ja kiireellisten rakennusten, kuten navetan, kunnostukseen on ryhdyttävä pikimmiten, alkuperäisen, historiaa henkivän ympäristön säilyttämiseksi. Korjaukset/entisöinnit tulee tehdä, mahdollisuuksien mukaan, rakennusten alkuperäistä asua kunnioittaen sekä alkuperäisiä rakennusmenetelmiä ja materiaaleja käyttäen.

Mari Imppola

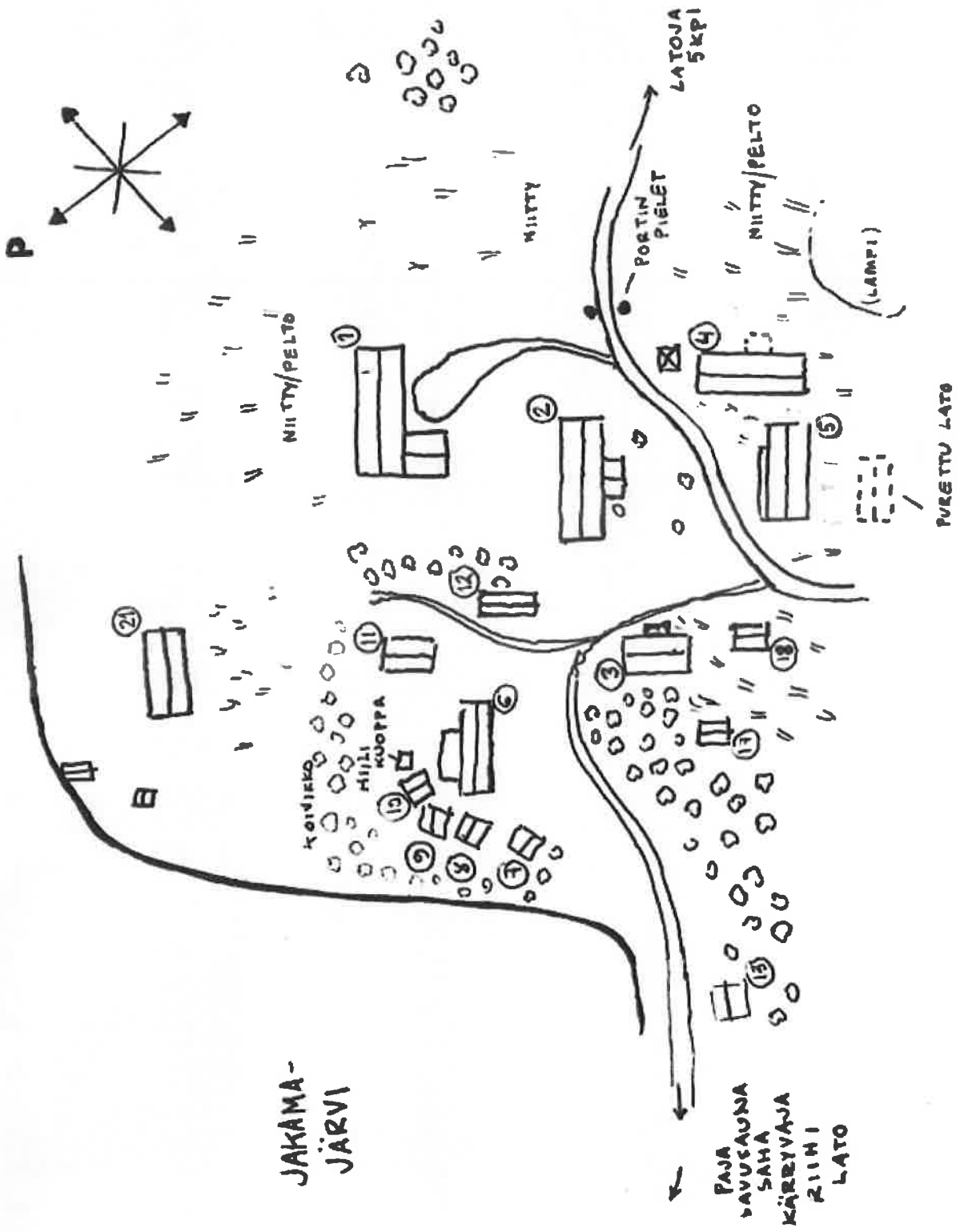
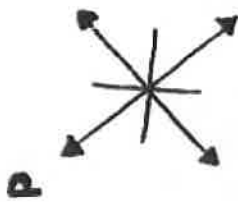

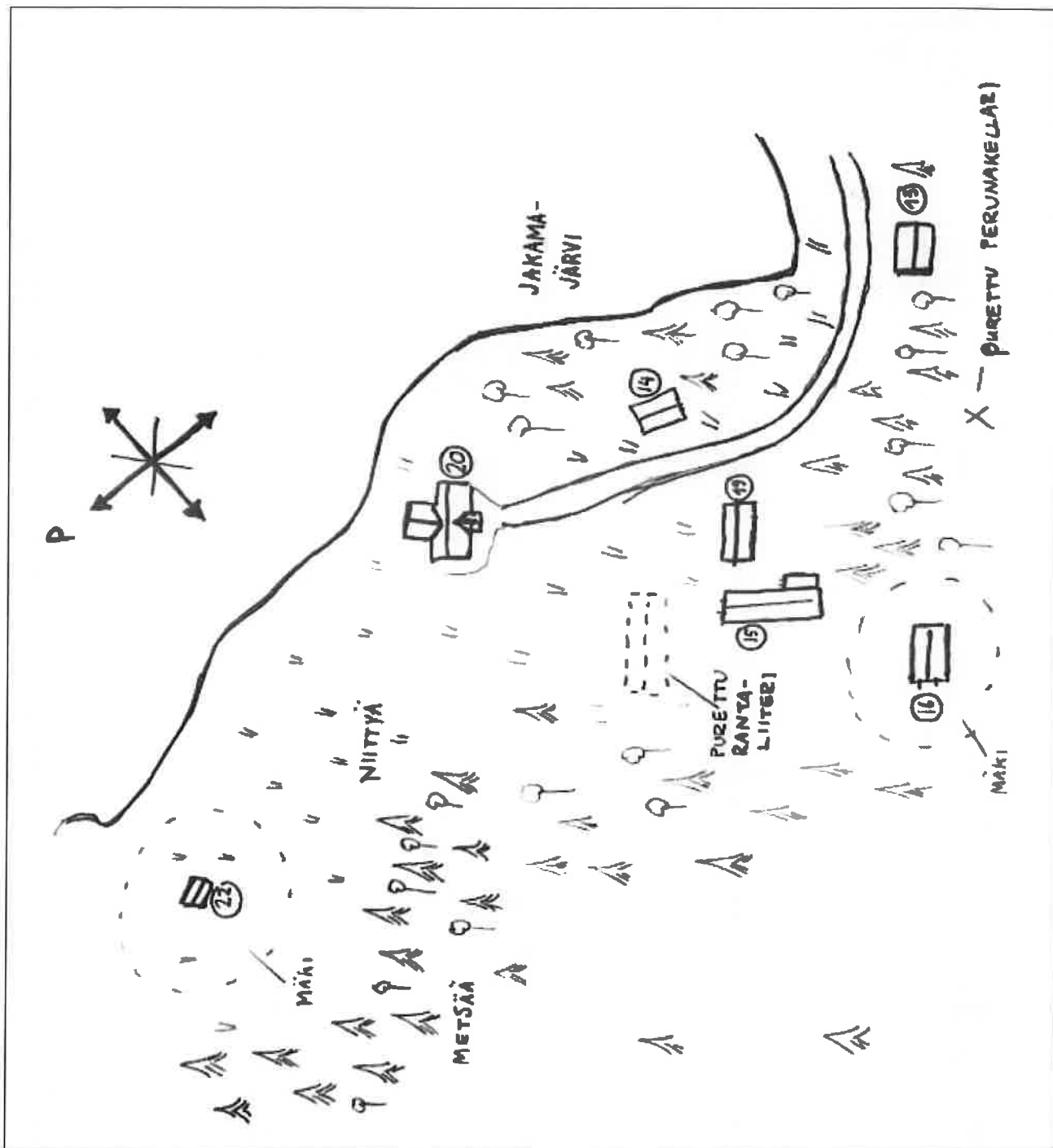

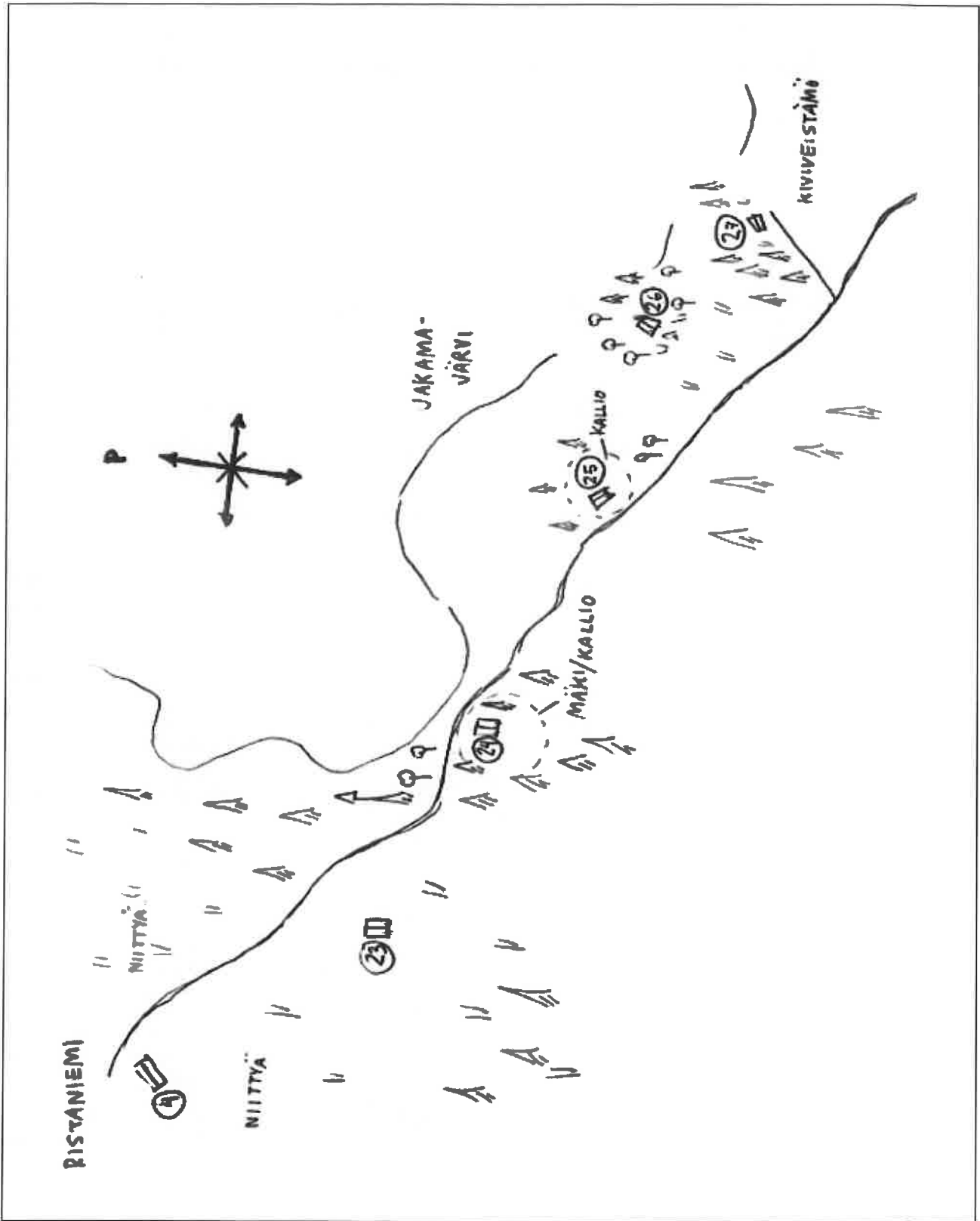

TILAN RAKENNUKSET

1. Päärakennus
2. Vanha päärakennus
3. Pakari
4. Navetta
5. Talli
6. Luhti
7. Aitta
8. Aitta
9. Aitta
10. Aitta
11. Vanha savupirtti, haulilato
12. Puuliiteri
13. Viljamakasiini
14. Paja
15. Saha
16. Vanha savupirtti, kärryvaja
17. Aitta, leipäpuoti
18. Vanha autotalli
19. Savusauna
20. Riihi
21. Saunarakennus, nyk. asuinrakennus
22. Lato
23. Lato
24. Lato
25. Lato
26. Lato
27. Lato

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä	Parkkuu	Kiinteistö id	1
Kunta	Kuru	Kiinteistötunnus	1-37
Osoite	Kolkintie 19	Alue	0
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	B212409
Kohdetyyppi	maatalous	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	kruunun uudistila	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Rak lkm	27
		Inventoitu	27

Kuvaus

Kiinteistö on vanha sukutila, joka on edelleen saman suvun hallussa.

Kiinteistön omistaa Kyllikki Koskinen.

Kiinteistöön kuuluu kaikkiaan 27 historiallisesti arvokasta rakennusta: vanha päärakennus, pakari, navetta, talli, aittoja, luhti, riihi, makasiineja, hirsilatoja ym. maatalousympäristöön olennaisena osana kuuluvia rakennuksia. Kaikki rakennukset ovat alkujaan peräisin Ristaniemen tilalta. Rakennuksia on kuitenkin siirrelty, esim. pois pihapiiristä ja uuden rakennuksen tieltä.

Muutamia rakennuksia on jo purettu, ne ovat romahtaneet tai vaarassa romahtaa.

Rakennukset ovat tällä hetkellä tyhjillään ja kunnostuksen tarpeessa. Osaa rakennuksista on käytetty myös vanhan esineistön varastointiin. Rakennuksissa on vanhoja maataloustyökaluja, huonekaluja, käsityötarvikkeita jne.

Tila on loistava esimerkki entisaikojen maatalousympäristöstä ja sen kerroksellisuudesta.

Tuli ei ole koskaan riehunut Ristaniemessä ja sen tähden säilyneiden rakennusten lisäksi alkuperäistä esineistöä on valtavasti. Kaikki asiapaperit on säilytetty talon perustamiskirjasta (1738) lähtien.

Historia

Omistussuhteet:

1. Heikki Jaakonpoika 1738-1755
pso. Valpuri
2. Juha Heikinpoika 1755-1780
pso. Maija Heikintytär
3. Maija Juhantytär 1780-1812
pso. Mikko Antinpoika 1780-1812
4. Yrjö Mikonpoika 1812-1834
pso. Anna Yrjöntytär
5. Juha Yrjönpoika 1834-1870
pso. Leena Heikintytär
6. Juha Juhanpoika Ristaniemi 1870-1912
pso. Maria Ristaniemi
7. Arvo Juhanpoika Ristaniemi 1912-1971
pso. Työne Matilda Lamminperä
8. Aino Kyllikki Ristaniemi n.1973-
pso. Pentti Koskinen

Tila on perustettu 1738 kruunun uudistalona yhteismetsään. 1739 talon perustaja muutti muualle ja Ristaniemen otti haltuunsa Ruoveden Mustajärven kylästä kotoisin oleva jahtivouti Heikki Jaakonpoika, joka on nykyisen Ristaniemen suvun vanhin tunnettu kantaisä.

1897 Mikko Antinpoika osti Ristaniemen Kruunun talon itsenäiseksi perintötilaksi 16:lla riikintaalerilla. Hyvin menestyneeseen tilaan tiedetään kuuluneen useita torppia, lisäksi tilalla on ollut palkollisia eli piikoja ja renkejä.

Rakennuksen ensimmäinen, myöhemmin olkilatona käytetty savupiirtti on rakennettu 1730- ja 1740-luvun vaihteessa, seuraava hieman suurempi, kärryvajanakin käytetty savupiirtti ikkunoineen on rakennettu vuosien 1760 ja 1784 katselmusten (kruunun tilan tarkastusten) välillä. Vanha päärakennus rakennettiin 1834 ja nykyinen päärakennus sai paikkansa 1969.

Ympäristö ja pihapiiri

Ristaniemen tila sijaitsee Kurun kunnassa, Jakamajärven rannalla, Parkkuu nimisessä kylässä. Alue on harvaan asuttua ja metsäistä. Tilaa aikoinaan ympäröineet pellot ovat muuttuneet joutomaaksi ja kasvamassa umpeen. Maisemaa voidaan kuitenkin yhä kuvailla perinteiseksi maalaismaisemaksi perinteisine maalaisrakennuksineen ja niittyineen. Huolimatta peltojen ja metsän käyttämättömyydestä, pihapiiri on yhä asutun näköinen, vaikka useat rakennukset ovatkin tyhjillään.

Kaava Osayleiskaava

pvm 2004

Suojelu

Rakennusryhmä on sisällytetty Tampereen seutukaavaliiton kulttuurihistoriallisiin kohteisiin.

Kirjalliset lähteet

Ristaniemen asiakirjat/paperit

Suulliset lähteet

Aino Kyllikki Koskinen, Matti Koskinen, Liisa Koskinen

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist.	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemakokonaisuus
Perustelu	Ristaniemi on kokonaisuudessaan merkittävä alue useine arvokkaine rakennuksineen. Rakennukset ovat erittäin alkuperäisessä asussaan, useimmat täysin muuttumattomina säilyneitä, useiden aikakausien ja ikäpolvien luomuksia. Tilalla onkin havaittavissa rakennushistorian useat eri kaudet, savupiirtistä lähes tyylipuhtaaseen empireen. Ristaniemen tila on mainio esimerkki perinteisestä maatalousympäristöstä ja sen rakennusperinteistä 1700-luvulta nykyaikaan. Maisemallisesti ympäristöä voidaan kuvailla idylliseksi, latoineen, aittoineen sekä järvineen ja niittyineen. Kaikkia 27:ää rakennusta ei toki voi luokitella historiallisesti tai rakennusperinteisesti yhtä arvokkaiksi. Pihapiirin rakennukset muodostavat yhden kokonaisuuden, joka luo vaikutelman entisaikojen maalaistalon elämästä aittoineen ja talousrakennuksineen. Tilan vanhimmat, varastointitiloinkin toimineet rakennukset, eli kaksi savupiirttiä taas ovat ikänsä puolesta arvokkaimpia. Ladot ovat idyllisen maalaismaiseman kannalta

merkittävä tekijä. Paja, savusauna ja riihi taas edustavat entisaikojen käsityöperinteitä. Lisäksi riihi on historiallisesti erittäin kerrostunut, mikä kertoo siitä että se on yksi toimivan maatilan tärkeistä rakennuksista.

Arvoluokka

valtakunnallinen

Lisätietoja, toim.pidesuos. Lähes kaikki rakennukset kaipaavat jonkin asteista kunnostusta. Osa rakennuksista on liikkunut perustuksiltaan tai niiden hirret ovat painuneet. Useiden rakennusten välipohjassa ja seinärakenteissa on lahovaurioita. Tähän ongelmaan paras neuvo on riittävä tuuletus. Maalipinnat ovat haalistuneita ja ulkoseinät maalauksen tarpeessa. Katot ovat pääasiassa hyväkuntoisia ja useat niistä on uusittu lähivuosina (pärekatot ja peltikatot on uusittu 1994, myös pihapiirin huopakatot on uusittu), niihin kuitenkin kannattaa kiinnittää jatkossa huomiota. Kasvillisuuden raivaaminen rakennusten läheisyydestä on erittäin tärkeää, sillä runsas kasvillisuus edesauttaa lahovaurioiden etenemistä ja maan routimista. On huomioitava, ettei puita kasva n. 5-10 metrin säteellä rakennuksista, lisäksi muu rakennusta ympäröivä kasvillisuus ei saa koskettaa kivijalkaa tai seinäpintoja. Maanpinta on kohonnut muutamien rakennusten ympäriltä ja tämä voi osaltaan lahottaa alimpia lautoja/hirsiä. Maanpintaa tulee laskea, lisäksi kannattaa harkita salaojitusten tekoa, sillä lähes kaikki rakennukset ovat kärsineet maan routimisesta, eikä salaojituksia ole laitettu kuin uuteen päärakennukseen ja saunarakennukseen. Etenkin navettaa kunnostaessa, salaojitukset tulee laittaa.

Rakennuskokonaisuus on sekä rakennustaiteellisesti, että kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde. Korjaustöissä on tärkeää ottaa huomioon rakennusten alkuperäinen luonne ja korjauksissa on käytettävä alkuperäisiä ja niitä vastaavia materiaaleja. Korjaustöitä tulee tehdä entistään/konservoiden ja rakennusten alkuperäisyysastetta kunnioittaen.

Liitteet

Karttaliitteet
Pohjapiirroksot
Valokuvaliitteet

Valokuvat

Inventoiija

Mari Impola, Pirkanmaan maakuntamuseo
3.9.2004

Tallentaja

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 1

Kiinteistö	1	Rakennus id	1	Rno	
Rakennustyyppi			asuinrakennus	Pohjakaava	
Nykyinen käyttö			asuminen	Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö			asuminen	Ullakko	☐
Suunnittelija			Arkkitehti/yksilöllinen	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil			Reijo Ojanen	Perustus	Betoni - valettu
Rakentamisaika				Runko	Tiilimuuraus
Rak.vuosi			1969	Vuoraus	
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	huopa
Rak.vuosisata				Katon muoto	Satula
Korjausvuodet				Kuisti	katos
Kerrosuku			1	Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Punatiilinen 1960-luvun lopulla rakennettu päärakennus.

Historia

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen arkkitehtoninen

Historiallinen

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Rakennus on hyvin säilynyt/säilytetty ja kaunis aikansa edustajana. Se on osa historiallisesti kerrostunutta ympäristöä.

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Tallentaja Mari Imppola

3.9.2004

PÄÄRAKENNUS

Uusi päärakennus on rakennettu 1967.

Kuva on otettu etelästä pohjoiseen.

Kuva on otettu idästä.

Kuvat on otettu kaakosta

Nämä kuvat ovat pohjoisnurkalta.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 2

Kiinteistö	1	Rakennus id	2	Rno	
Rakennustyyppi		asuinrakennus		Pohjakaava	Paritupa, kamareill
Nykyinen käyttö		ei käytössä		Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö		asuminen		Ullakko	☒ Kellari ☐
Suunnittelija		Ei tiedossa		Perustus	Luonnonkivi -laast
Signeeraus/vuosil				Runko	Hirsi
Rakentamisaika				Vuoraus	Vaakalauta
Rak.vuosi		1834		Katemateriaali	Huopa
Rak.vuosikymmen				Katon muoto	Satula
Rak.vuosisata				Kuisti	umpikuisti
Korjausvuodet				Kuistin kattomuoto	harjakatto
Kerrosuku		1			

Kuvaus

Vanhan päärakennuksen alkuperäinen olemus on säilynyt täydellisesti. Se on lyhyt nurkkainen, vaakalautoitettu, keltaiseksi maalattu hirsirakennus, jossa on vaikutteita empire-tyylistä.

Rakennuksessa on 5-sivuinen kuisti, alakerta ja ullakko, ullakolla on kaksi pientä huonetta, joita on käytetty vaatehuoneina. Katolla on kaunis Pentti Koskisen rakentama vellikello ja vanha savupiippu. Rakennuksen ovet ja ikkunat ovat alkuperäisiä. Ikkunat ovat alhaalla 8-ruutuisia ja kuistilla 9- ja 15-ruutuisia. Vintin vaatehuoneiden ikkunat ovat 6-ruutuisia, myös ullakon pikkuikkunat ovat 6-ruutuisia. Ullakolta löytyy myös rakennuksen vanhat empire/lunetti ikkunat, tosin irrotettuna; vanhat ikkunapaikat ovat vielä havaittavissa. Rakennuksen luoteispäätyyn on lisätty rankorakenteinen jatke, jossa on pulpetti katto. Jatkeen sisään käyntinä on pariovet; jatkeessa on 15-ruutuiset ikkunat. Sisällä talossa on vanhat pinkopahvit ja useita tapettikerroksia. Useisiin lattioihin on asennettu (todennäköisesti) linoleum-matto, vanhat lankut löytyvät kuitenkin vielä maton alta. Useissa huoneissa lankut ovat maalattuina edelleen näkyvissä. Huoneiden katot ovat pinkopahvitettuja ja liimamaalattuja, pahveissa on kosteusvaurioiden aiheuttamia kellastumia ja repeytymiä. Alakerran kamarin kulmassa on kosteusvaurio, sillä seinän toisella puolella, keittiössä, rossipohja on päässyt kostumaan vesipisteen kohdalta.

Kaakeli- ja pönttöuunit ovat entisillä paikoillaan, lisäksi tuvassa on tiilestä muurattu hellauuni.

Hirret on tilkitty sammaleella ja välikaton eristeenä on sahanpuru. Portaat vintille ovat kenties uudet ja aiemmin sinne on kuljettu tikkaita pitkin.

Rakennuksen kellertävä ulkomaali on krakeloitunut, joitakin ikkunoita on rikki, myös ikkunoiden ja ovien maalipinta on heikkokuntoinen. Maanpinta rakennuksen ympärillä on nousut, etenkin päärakennuksen uudemmalta puolelta maanpintaa tulisi alentaa.

Historia

Vanha päärakennus on rakennettu 1834 Juha Yrjönpojan aikana. Myöhemmin rakennukseen on tehty luoteis/länsi päätyyn pieni jatke, todennäköisesti myös kuisti on rakennettu

varsinaista rakennusvuotta myöhemmin. Sisällä rakennuksessa on tehty muutoksia, mutta varsinaisiin rakenteisiin, ei olla missään vaiheessa puututtu, myös alkuperäiset ovet yms. ovat vielä paikoillaan.

Katto ja räystäät on uusittu lähivuosina, 1994.

Rakennuksen seinään on kiinnitetty Talonpoikais kulttuurisäätiön kunniakilpi 19.7.1959. Kilvessä lukee: "Talonpoikaissäätiön esi-isäin kauniin rakennustavan tallentamisesta ja tunnustuksena on tämä talonpoikaissäätiön kunniakilpi tähän naulattu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	arkkitehtoninen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Arvojen perustelu	Ulkona rakennuksessa on havaittavissa empirelle tyypillisiä piirteitä, sisällä sen sijaan on havaittavissa kerroksellisuutta, ratkaisevia muutoksia ei kuitenkaan ole tehty; rakenteisiin ei olla koskettu ja alkuperäiset pintaukset, esim. ovien eri maalikerrokset ovat yhä tallella. Päärakennus on tärkeä ja hallitseva osa pihapiirissä.
Kunto Kohtalainen	Luokitus
Lisätietoja	Etenkin rakennuksen ikkunat kaipaavat kunnostusta, ulkomaali kaipaa uusimista ja maanpintaa tulee laskea. Myös salaojituksia kannattaa harkita.
Tallentaja	Mari Imppola, Pirkanmaan maakuntamuseo

VANHA PÄÄRAKENNUS

Rakennus etelästä.

Idästä

Pohjoisesta.

Lännestä

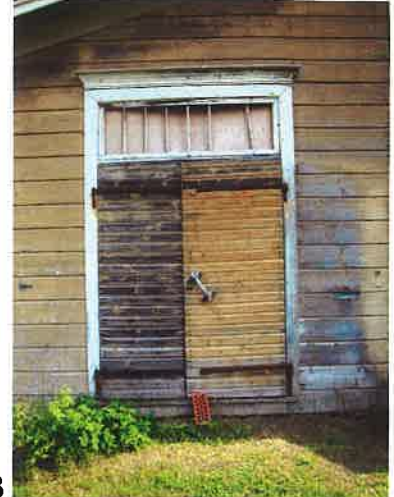
VANHA PÄÄRAKENNUS

1

2

3

1. Vanha ikkuna, myös lasit ovat vanhoja.
2. Kuisti, jossa on kauniit empire-pariovet.
3. Lisäosan ovet, päällisyikkuna on samanlainen kuin kuistin ovien yläpuolella

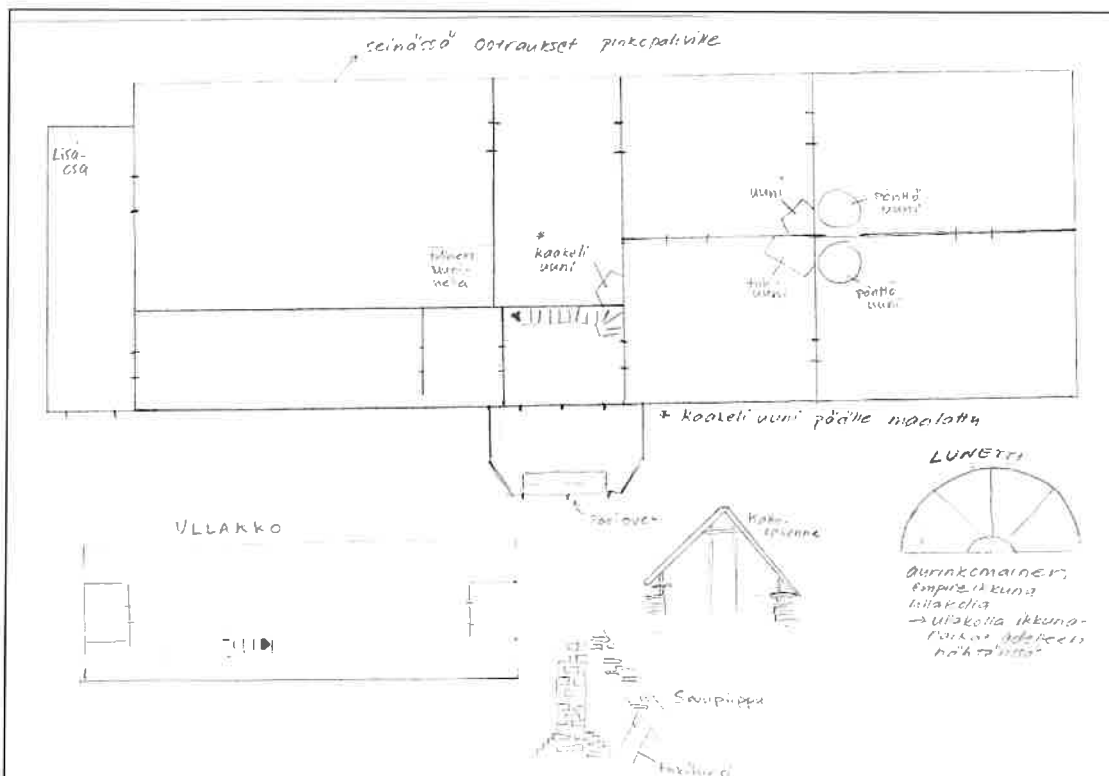
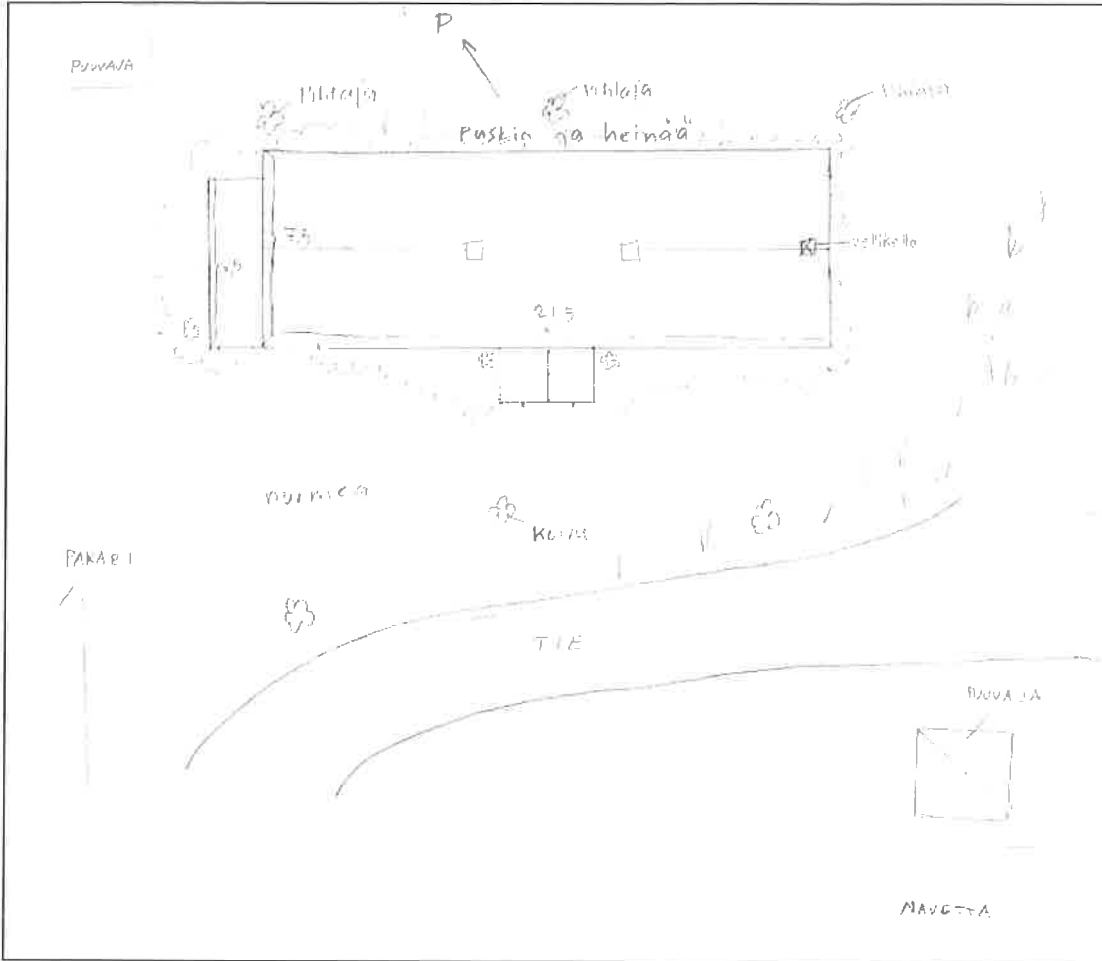

Sisäovia. Ruskea ovi on pintakäsitelty useaan otteeseen, päällimmäisenä ootrattu pinta. Taustalla näkyvään saliin on ootrattu paneloinnit pinkopahville.

Ullakolla on vielä vanhat empire-ajalle tyypilliset lunetti-ikkunat, myös vanhat ikkunapaikat on yhä nähtävissä.

VANHA PÄÄRAKENNUS

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 3

Kiinteistö	1	Rakennus id	3	Rno	
Rakennustyyppi		pakari		Pohjakaava	Paritupa, kamareill
Nykyinen käyttö		ei käytössä		Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö		asuminen		Ullakko	☒ Kellari ☐
Suunnittelija		Ei tiedossa		Perustus	Nurkkakivet
Signeeraus/vuosil				Runko	Hirsi
Rakentamisaika				Vuoraus	Pystylauta, peiterim
Rak.vuosi		1900		Katemateriaali	Huopa
Rak.vuosikymmen				Katon muoto	Satula
Rak.vuosisata				Kuisti	umpikuisti
Korjausvuodet				Kuistin kattomuoto	
Kerrosluku		1			

Kuvaus

Vuonna 1900 rakennettu pakari on maalattu keittomaalilla ja kulmalaudat sekä ikkunanpuitteet valkoisella öljymaalilla. Hirsirunkoinen talo seisoo nurkkakivillä. Satulakattainen kuisti on lautarakenteinen. Pakarin katto on pukkiristirakenteinen ja välipohjan täyteenä on sahanpuru. Rakennuksessa on pulpettikattainen lisäosa, johon on erillinen sisäänkäynti. Pakarissa on myös kellari, sisäänkäynti kellariin on rakennuksen takana.

Rakennuksen ympärillä on runsaasti kasvillisuutta ja takana metsikköä.

Maanpinta rakennuksen ympäriltä on noussut ja ulkomaali on jokseenkin huonokuntoinen lisäksi räystäät puuttuvat. Ikkunat ovat vanhoja 6-ruutuisia ja osa niistä on entisöity, lisäksi ullakolla on salmiakkikuvioidut, vuosisadan alun, (kuistin ikkunat), jotka ovat todennäköisesti alun perin pakarin ikkunoita. Sisällä rakennuksessa on hyväkuntoiset lankkulattiat ja ovet ovat alkuperäisiä. (RÄYSTÄSLAUDAT ON)

Historia

Asuintarkoitukseenkin käytetty Pakari on rakennettu todennäköisesti vuonna 1900 tai silloin se on siirretty nykyiselle paikalleen. Todennäköisesti pakari ei sijaitse alkuperäisellä paikallaan. Kattorakenne kuitenkin todistaa, että rakennus on rakennettu 1850-luvun jälkeen. Maitohuone/lisäosa on rakennettu ensimmäistä rakennusosaa myöhemmin rankorakenteisena rakennuksen lounaispäättyyn. Katon itälape on pellitetty 1993 ja kate on uusittu kokonaan lähivuosina huopakatteella. Ikkunat on entisöity, esim. ullakolla olevat ikkunat, joista on päässyt sekä lumi että vesi sisään, tämä on edistänyt lahosienen leviämisen sisäkatossa. Varsinainen syy on ollut katon vuotaminen; katto ei vuoda enää, sillä kate on uusittu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu

Rakennus sijaitsee keskeisellä paikalla pihapiirissä, päärakennuksen läheisyydessä. Se on täysin alkuperäisessä asussaan säilynyt, kaunis 1800- ja 1900-luvun vaihteen edustaja. Pakaria on käytetty sekä asuin- että talousrakennuksena.

Kunto

Kohtalainen

Luokitus**Lisätietoja**

Puiden harventaminen rakennuksen takaa on välttämätöntä, myös kasvillisuus ja puskat rakennuksen ympäriltä on poistettava. Räystäät tulee laittaa katolle. Sisäkaton lahosienen aiheuttamat ongelmat tulee hoitaa.

Tallentaja

Mari Imppola

6.9.2004

PAKARI

Rakennus etelästä.

Lännestä

Pohjoisesta

Koillisesta

Pakarin ikkuna

Kuistin ikkuna ullakolla.

Huone rakennuksen itänurkalla.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 4

Kiinteistö	1	Rakennus id	4	Rno	
Rakennustyyppi		navetta		Pohjakaava	
Nykyinen käyttö		ei käytössä		Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö		maatalous		Ullakko	☐
Suunnittelija		Ei tiedossa		Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Lohkokivi
Rakentamisaika				Runko	Kivimuuraus
Rak.vuosi				Vuoraus	
Rak.vuosikymmen	1880			Katemateriaali	Huopa
Rak.vuosisata				Katon muoto	Satula
Korjausvuodet				Kuisti	
Kerrosluku	1			Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Lohkotuista kivistä muurattu kivinavetta, jonka pihan puoleinen seinä on romahtanut noin neljän metrin matkalta, kivet ovat siirtyneet paikoiltaan myös muilla seinillä. Navetan seinä on kaksinkertainen ja noin metrin paksuinen, eristeenä on käytetty purua/turvetta. Katolla on koristeelliset tuuletushormit, toinen niistä on alkuperäinen ja toinen rekonstruktio. Toinen alkuperäisistä hormeista on tallissa. Rakennuksen takaa on purettu kaksi lisäsiipeä/kuistia. Kasvillisuus rehottaa rakennuksen ympärillä, maanpinta on noussut ja kallistuu rakennusta kohti.

Koillispäädyssä on liuska navetan vintille, jota ei tosin enää ole. Rakennuksen ikkunat ovat alkuperäisiä.

Historia

Navetta on rakennettu 1880-luvulla ja mm. tuuletushormeissa korostuu voimakkaasti ajan nikkarityyliset piirteet.

Rakennuksen katto on saanut uuden huopakatteen lähivuosina, lisäksi toinen tuuletushormeista on rekonstruoitu. Aikoinaan navetan takana on ollut myös kuisti, joka on purettu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Arvojen perustelu	Näin vanhat kivinavetat ovat erittäin harvinaisia. Navetta on osa perinteistä pihapiiriä maatalousympäristössä. Tämäkin rakennus on alkuperäisessä asussaan.

Kunto Huono

Luokitus

Lisätietoja

Toimenpiteet seinän kunnostamiseksi kiireellisiä.
Kyseisen kivirakennuksen kohdalla tulee huolehtia riittävästä
rouaeristyksestä ja salaajituksista.

Tallentaja

Mari Imppola

6.9.2004

NAVETTA

Idästä, rakennuksen edestä

Koillispääty

Etelästä, rakennuksen takaa

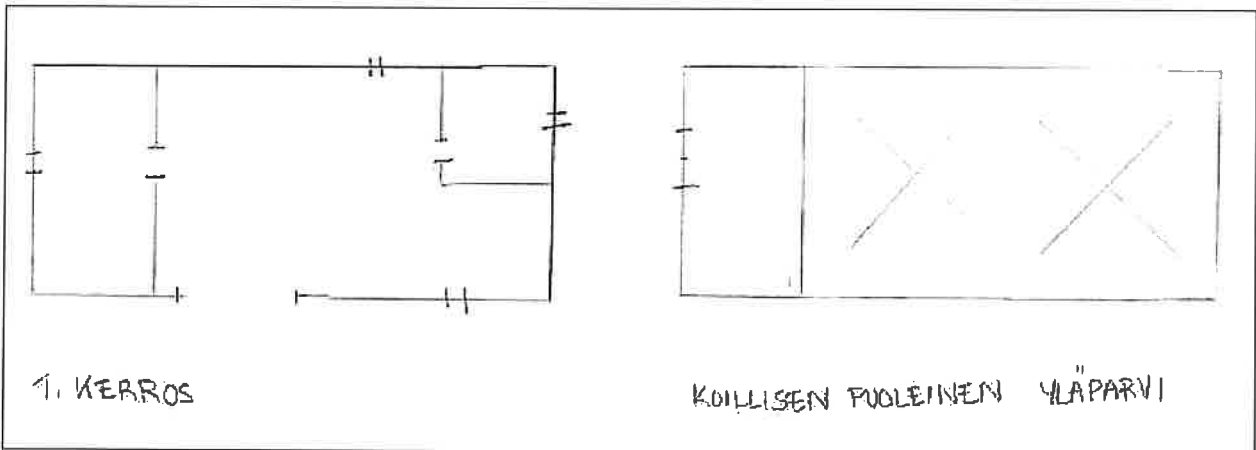
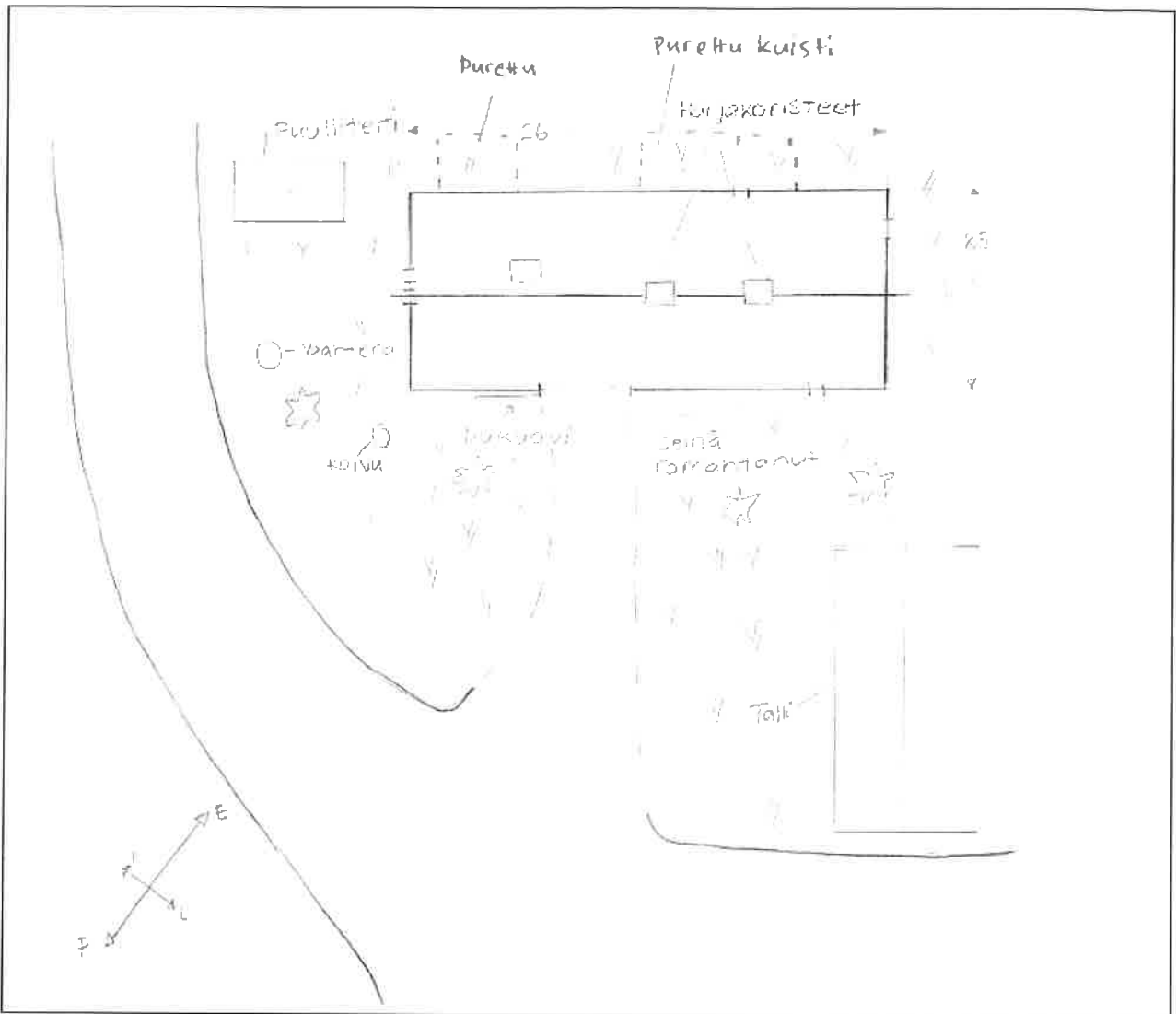

Lounaispääty

Tuuletushormi

NAVETTA

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 5

Kiinteistö	1	Rakennus id	5	Rno
Rakennustyyppi	talli			Pohjakaava
Nykyinen käyttö	varastointi			Rungon muoto
Alkuperäinen käyttö	maatalous			Ullakko ☒
Suunnittelija	Ei tiedossa			Kellari ☐
Signeeraus/vuosil	Jaakko Mäkinen			Perustus
Rakentamisaika				Runko
Rak.vuosi	1941			Vuoraus
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali
Rak.vuosisata				Katon muoto
Korjausvuodet				Kuisti
Kerrosuku	1			Kuistin kattomuoto
				pulpettikatto

Kuvaus

Talli on maalattu punaiseksi keittomaalilla, ikkunanpuitteet on maalattu öljymaalilla valkoiseksi. Kymmenruutuiset, kahdeksanruutuiset, kuusiruutuiset ja neljäruutuiset ikkunat ovat kaikki alkuperäisiä. Sisällä tallissa on hieno lattia, joka on tehty hirsiponteista, ns. hirsipontti laatoitus, joka piti hevosten aluset lämpimänä. Pilttuut on alkuperäisillä paikoillaan, kuten myös kuudenistuttava alkuperäinen puusee. Tätäkin rakennusta ympäröi rehevä kasvillisuus. Tallin takaa on purettu lato.

Historia

Tallin oven yläpuolella on kyltti jossa lukee sen rakentamisvuosi 1941 ja rakennuksen suunnittelijaksi tiedetään Jaakko Mäkinen. Rakennuksen toisessa päädyssä on joskus ollut kanala.

Kate on uusittu, peltikatteen alla on pärekate.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Arvojen perustelu	Rakennus on säilynyt täsin alkuperäisessä asussaan ja sijaitsee keskeisellä paikalla pihapiirissä.

Kunto Kohtalainen Luokitus

Lisätietoja Kasvillisuutta tulee karsia rakennuksen ympäriltä ja maanpintaa tulee laskea.

Tallentaja

Mari Imppola

6.9.2004

TALLI

Pohjoisesta, rakennuksen edestä

Itänurkalta

Lännestä, rakennuksen takaa

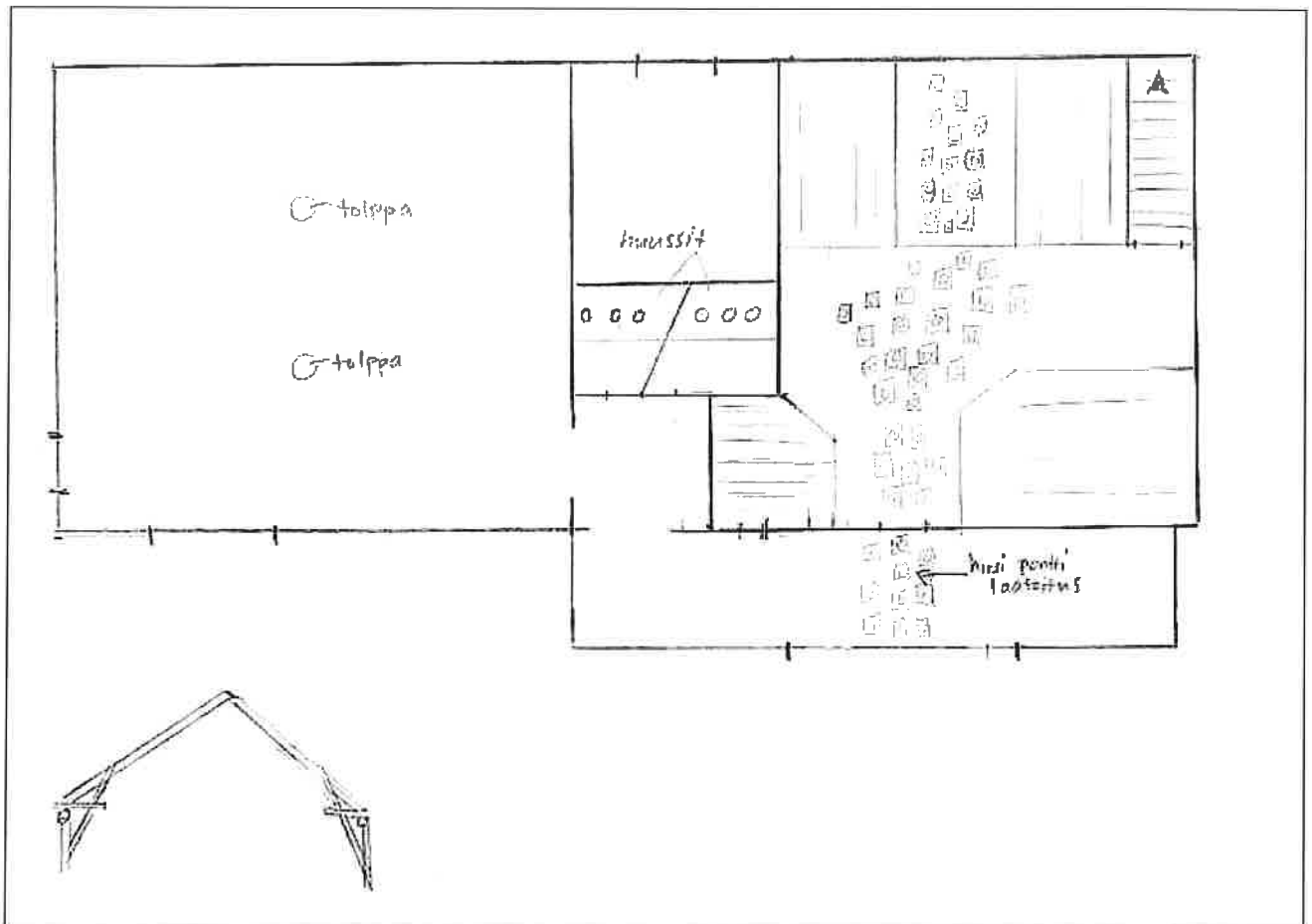
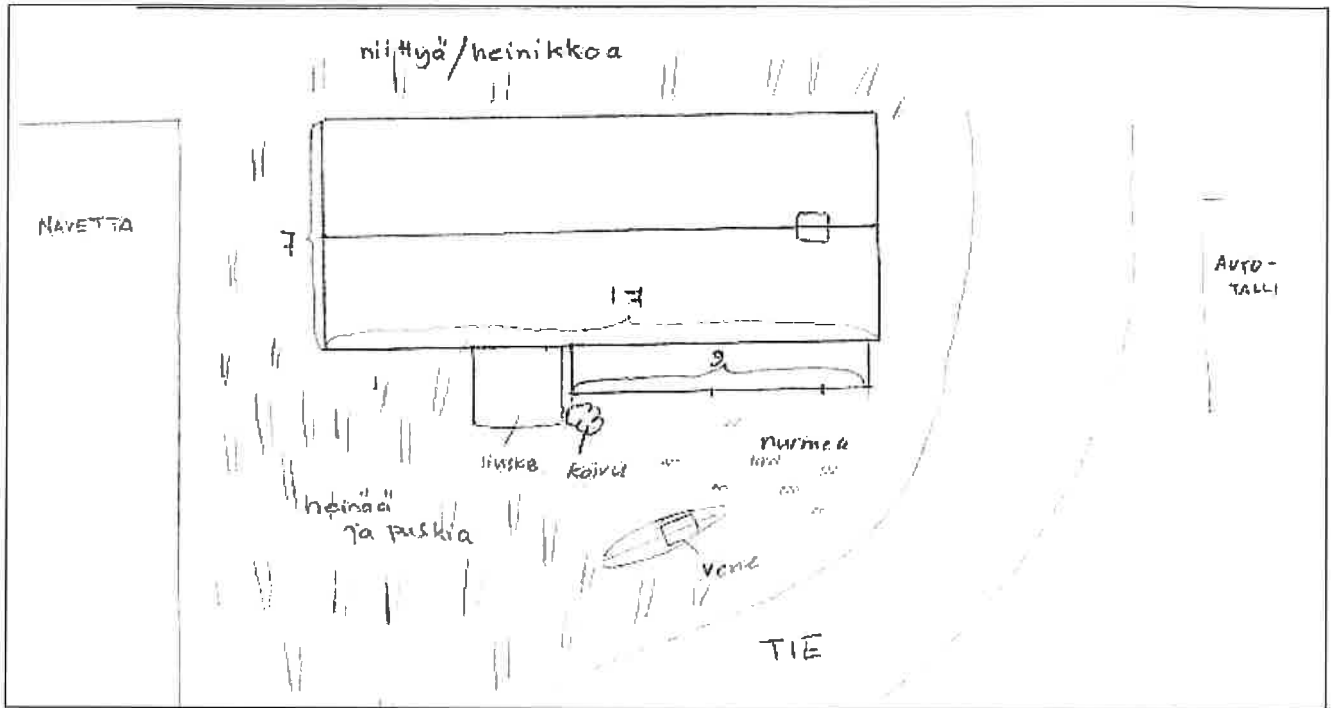

Lounaispääty

Puulattia

TALLI

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 6

Kiinteistö	1	Rakennus id	6	Rno	
Rakennustyyppi		luhti		Pohjakaava	
Nykyinen käyttö		ei käytössä		Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö		varastointi ja asuminen		Ullakko	☐
Suunnittelija		Ei tiedossa		Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Luonnonkivi - harl
Rakentamisaika				Runko	Hirsi
Rak.vuosi				Vuoraus	
Rak.vuosikymmen	1830			Katemateriaali	Päre
Rak.vuosisata				Katon muoto	Satula
Korjausvuodet				Kuisti	katos
Kerrosuku	2			Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Tyypillinen luhti, jossa on sola. Solan kaiteen ja katon välissä on pienet koristeelliset pylväät. Hirsirakennus on olkasalvoksilla, hirret ovat piiluttuja ja pitkänurkkaisia. Räystäshirret on koristeveistetty, samaan tapaan kuin aitoissa. Katto on rakennettu kattovuoliaisille.

Luhtiin on kuusi sisäänkäyntiä, ylhäällä neljä ja alhaalla kaksi., lisäksi luhdin takana olevassa lisäosassa on oma sisäänkäyntinsä. Yläkerran ovissa on puukoppalukot, joista yksi on erittäin suuri, alhaalla ainoastaan toisessa ovessa on puukoppalukko. Saranat ovissa ovat alkuperäisiä ja yläkerroksessa on yksi tappisaranaovi.

Rakennuksen päädyissä on pienet neliruutuiset ikkunat. Luoteispäädyssä on joskus ollut luokin paininpuut.

Rakennukseen kuuluva lisäosa on rankorakenteinen.

Luhdin vieressä sijaitsee neljä vanhaa aittaa ja länsipuolella tilan vanhin rakennus, savupiirtti. Luhdissa sisällä on valtavasti tilalla valmistettua, alkuperäistä talonpoikaisesineistöä.

Historia

Luhti on rakennettu 1830. Rankarunkoinen lisäosa on rakennettu sen taakse todennäköisesti joskus 1900-luvulla säilytystilaksi maatalouskoneille.

Rakennuksen pärekatto on uusi.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Rakennus on alkuperäisessä asussaan, vaikka taakse onkin lisätty huomaamaton jatke. Luhdissa on aikoinaan sekä asuttu, että varastoitu tavaraa. Rakennus sijaitsee pihapiirissä.

Kunto Kohtalainen

Luokitus

Lisätietoja

Luhdissa on jonkin verran lahovaurioita ja sen ympärillä on liikaa kasvillisuutta, ongelmia saattaa tuottaa myös hirsiseinän lievä pullistuma, jota tulee tukea főljareilla. Itäpäässä perusta on antanut hieman periksi. Rakennus tulee siis nostaa perustuksilleen.
Solaan vievä portaikko on laho.

Tallentaja

Mari Imppola

13.9.2004

LUHTI

Lännestä

Lounaasta, rakennus edestä

Etelänurkalta

Kaakkoispääty ja lisäosa

Luokin paininpuiden entinen paikka

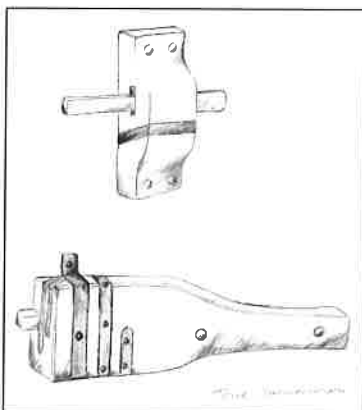
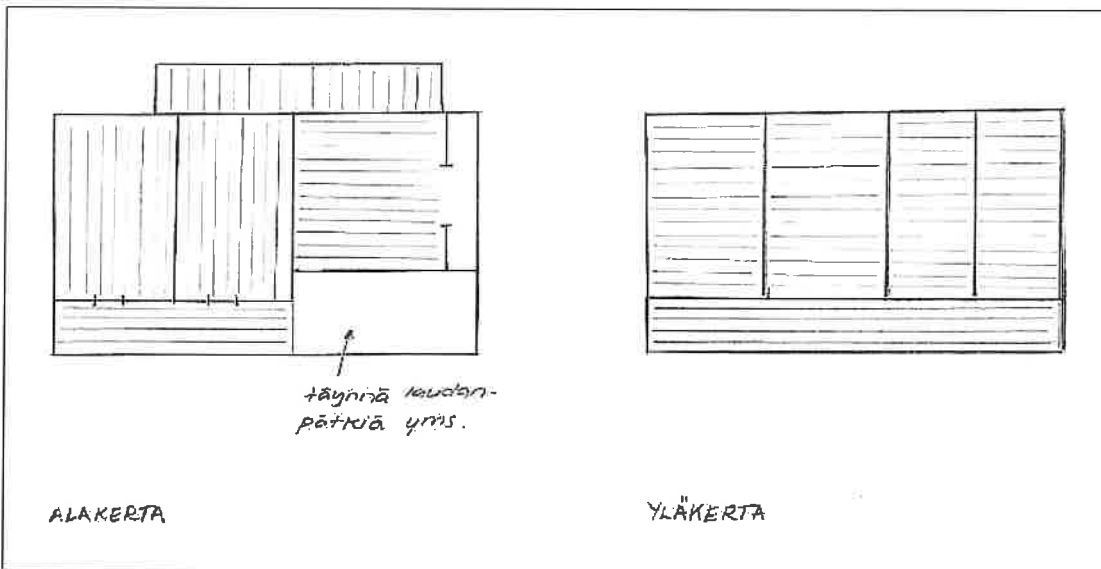
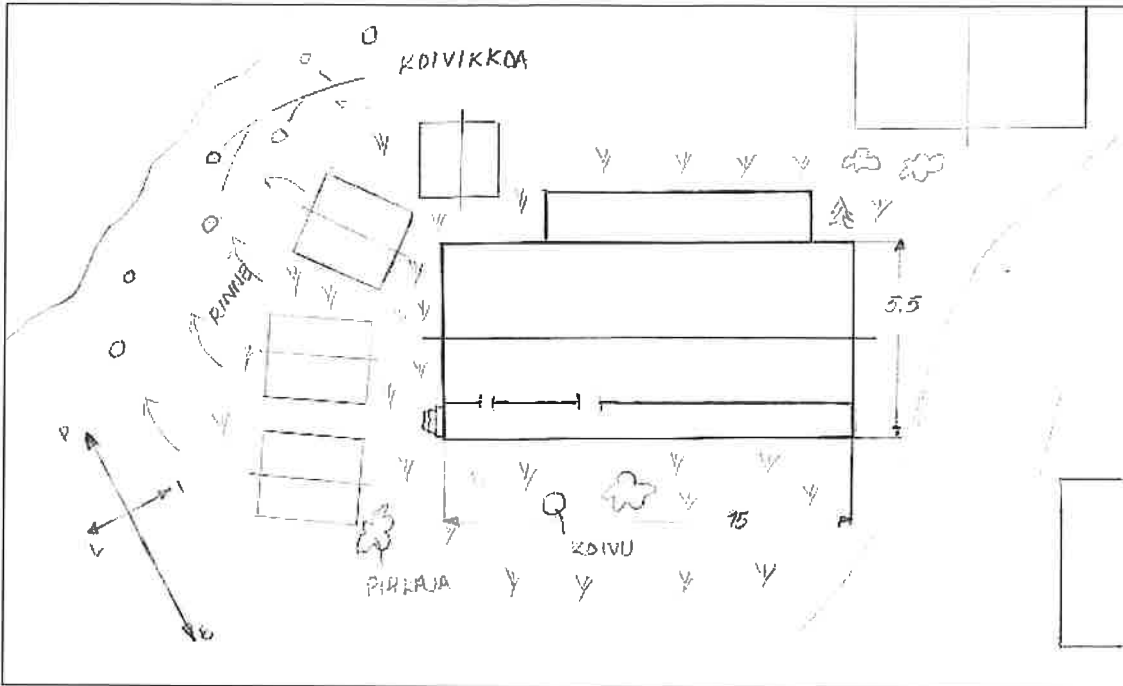

Ikkuna koillispäädystä

Koriste solan kaiteen ja katon välissä

LUHTI

Puukoppalukko

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 7

Kiinteistö	1	Rakennus id	7	Rno	
Rakennustyyppi	otsa-aitta			Pohjakaava	
Nykyinen käyttö	ei käytössä			Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Ullakko	☐
Suunnittelija	Ei tiedossa			Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet
Rakentamisaika	1800-luvun alku			Runko	Hirsi
Rak.vuosi				Vuoraus	
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Päre
Rak.vuosisata	1800			Katon muoto	Satula
Korjausvuodet				Kuisti	
Kerrosuku	1			Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Rakennus on otsa-aitta, kuten muutkin neljä aittaa.

Se on suurin ja kenties nuorin kyseisistä aitoista. Pitkänurkkaiset piilutut hirret ovat olkasalvoksilla. Poiketen muista, aitassa on pienet ikkunat; toinen otsassa ja toinen takana. Tässä aitassa on myös aitoista ainoana yläkerros ja sinne johtava porraskäynti. Katto on harjakatto ja rakennettu kattovuoliaisille. Räystäshirret on koristeveistetty.

Tämä ja kolme muuta aittaa sijaitsevat aivan toistensa tuntumassa. Koska aitat ovat niin lähellä toisiaan ja maasto niiden takana laskee erittäin jyrkästi, herää kysymys, ovatko aitat alkuperäisillä paikoillaan?

Järven ranta on noin 10:n metrin päässä aitoista ja aittojen kivijalkojen juuressa on rehevää kasvillisuutta. Kasvillisuutta ja koivikkoa rakennusten ympäriltä tulee siistiä. Maaperä rakennusten alla on kallioista.

Historia

Kyseinen aitta on rakennettu 1800-luvun alussa, ainakin kattovuoliaisista päätellen.

Rakennus on kenties siirretty. Aitan ovi ei ole alkuperäinen ja oviaukkoakin on todennäköisesti jossain vaiheessa suurennettu. Pärekatto on uusittu.

Aittoja ja etenkin luhia on käytetty myös asuintarkoituksissa. Piiat ja rengit yöpyivät aitoissa, varsinkin kesäisin.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Arvojen perustelu	Rakennus on alkuperäisessä asussaan ja hyvin säilynyt. Se on tärkeä osa perinteistä pihapiiriä, jossa erilaisia säilytys tiloja

tarvittiin. Rakennus on osa Ristaniemen rakennusperinteistä ympäristöä.

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Kasvillisuutta on ehdottomasti karsittava rakennuksen ympäriltä. Pärekaton vuosittainen tarkastus.

Tallentaja

Mari Imppola

13.9.2004

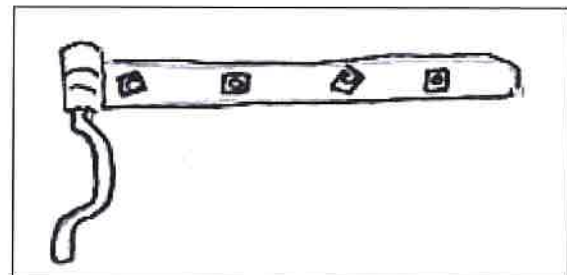
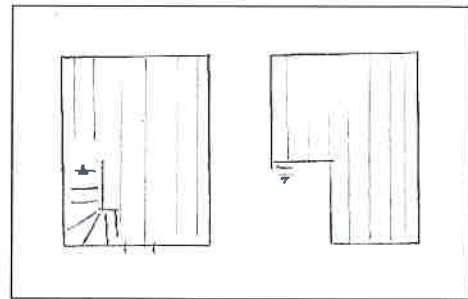
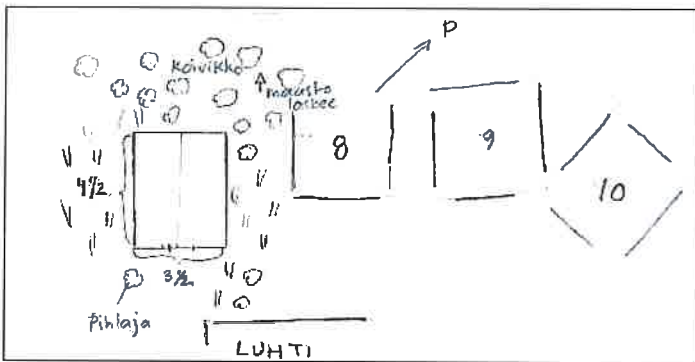
AITTA nro.7

Idästä, rakennuksen edestä

Etelänurkalta

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 8

Kiinteistö	1	Rakennus id	8	Rno	
Rakennustyyppi			otsa-aitta	Pohjakaava	
Nykyinen käyttö			ei käytössä	Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö			varastointi	Ullakko	☐
Suunnittelija			Ei tiedossa	Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet
Rakentamisaika			1800-luvun alku	Runko	Hirsi
Rak.vuosi				Vuoraus	
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Päre
Rak.vuosisata			1800	Katon muoto	Satula
Korjausvuodet				Kuisti	
Kerrosuku			1	Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Otsallinen, hirsiaitta olkasalvoksilla, hirret ovat piiluttuja ja pitkänurkkaisia. Aitassa on pieni ovi ja kynnyshirsi. Rakennuksessa ei ole ikkuna-aukkoja, ovi on leveälautainen ja paneloitu, oven sisäpuolella on puukoppalukko ja pukinsarvisaranat, ulkopuolella on valurautalukko. Katto on rakennettu kattovuoliaisille. Räystäshirret on koristeveistetty. Aitta sijaitsee jyrkästi laskevassa rinteessä ja sen ympärillä on runsaasti kasvillisuutta.

Oven päälle on kaiverrettu rakentamisvuosi, joka peittyy kauppa-kyltin alle, jonka Matti Koskinen on lapsuudessaan kiinnittänyt. Pidin tarpeettomana irrottaa kylttiä, joka on siinä ollut jo muutaman vuosikymmenen, sillä rakennuksen ikä voidaan kutakuinkin arvioida.

Historia

Aitta on rakennettu 1800-luvun alkupuolella ja se on säilynyt alkuperäisessä asussaan. Rakennus on kenties siirretty jossain vaiheessa nykyiselle paikalleen. Pärekatto on uusittu 1994.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Arvojen perustelu	Rakennus on alkuperäisessä asussaan ja oleellinen osa pihapiiriä. Se on osa aittaryhmää järven rannalla. Säilytys ja varastointitilojen merkitys oli suuri entisaikoina, ja aitat saivatkin paikkansa pihapiiristä.

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Kasvillisuuden poisto rakennuksen ympäriltä ja pärekaton tarkistus vähintään kerran vuodessa.

Tallentaja

Mari Imppola

13.9.2004

AITTA nro. 8

Etelänurkalta

Itänurkalta

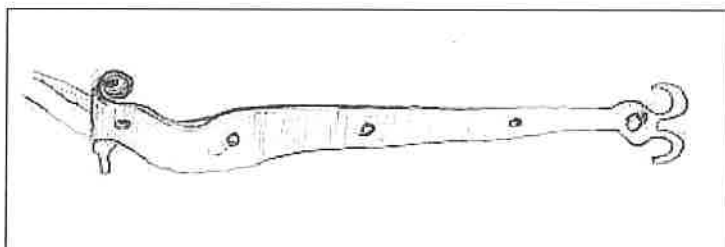
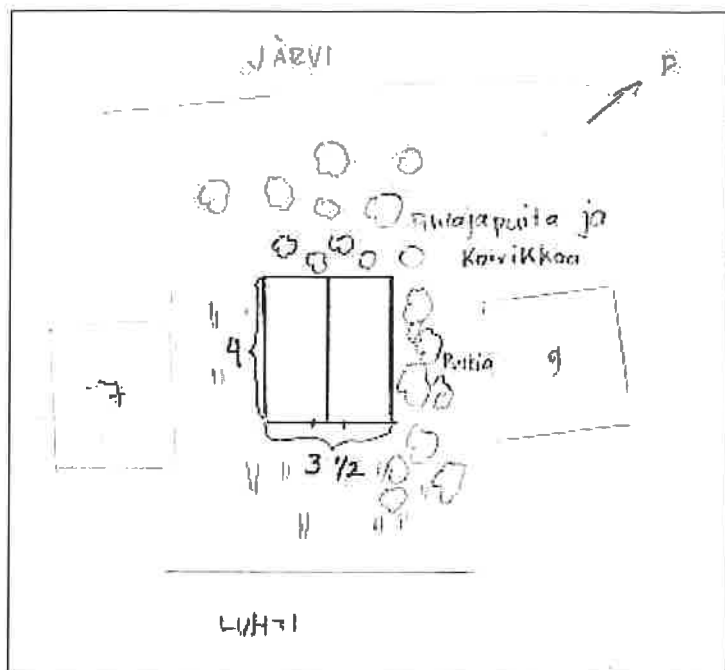
Länsinurkka

Ovi

AITTA nro. 8

Pukinsarvi sarana

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 9

Kiinteistö	1	Rakennus id	9	Rno	
Rakennustyyppi		otsa-aitta		Pohjakaava	
Nykyinen käyttö		ei käytössä		Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö		varastointi		Ullakko	☐
Suunnittelija		Ei tiedossa		Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet
Rakentamisaika		1800-luvun alku		Runko	Hirsi
Rak.vuosi		-1846		Vuoraus	
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Päre
Rak.vuosisata		1800		Katon muoto	Satula
Korjausvuodet				Kuisti	
Kerrosluku	1			Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Otsa-aitta on rakennettu piilutusta hirrestä. Hirret ovat pitkänurkkaiset. Nurkkakivien päällä on hirsikehikko ja kattorakenteena kattovuoliaiset. Pieni ovi on tehty kahdesta pystylaudasta, sisäpuolella on puukoppalukko ja ulkopuolella on useita lukonreikiä. Saranat ovat vanhoja ja takorautaisia. Oven päällä lukee vuosiluku 1846. Räystäshirret on koristeveistetty. Rakennus sijaitsee jyrkässä rinteessä ja erittäin lähellä toista aittaa. Kasvillisuus aitan ympärillä on runsasta.

Historia

Hirteen kaiverretusta vuosiluvusta päätellen aitta on rakennettu 1846. Räystäshirren koristeveistos on yksinkertaisempi kuin aittojen 7 ja 8, joka saattaa kertoa siitä, että kyseinen aitta on edellä mainittuja vanhempi. Koristeveistetty hirsi on kuten aitassa 10, joka on rakennettu 1700-luvun lopulla.

Muutoksia ei ole juurikaan tehty. Kuten muutkin aitat, tämäkin aitta on saatettu siirtää. Pärekatto on uusittu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Arvojen perustelu	Osa historiallisesti arvokasta aittaryhmää ja tärkeä osa Ristaniemen tilan pihapiiriä.
Kunto	Hyvä
Luokitus	
Lisätietoja	Kasvillisuutta rakennuksen ympäriltä on karsittava ja pärekatto

tarkistettava säännöllisesti.

Tallentaja

Mari Imppola

13.9.2004

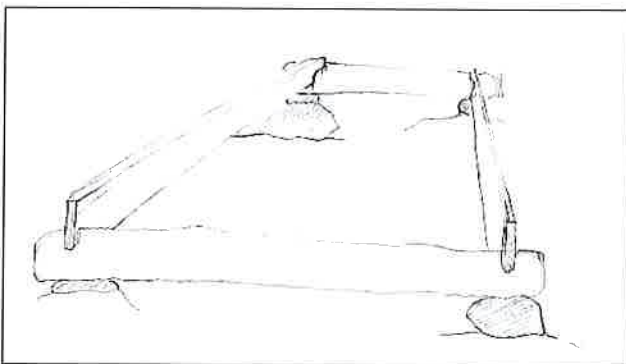
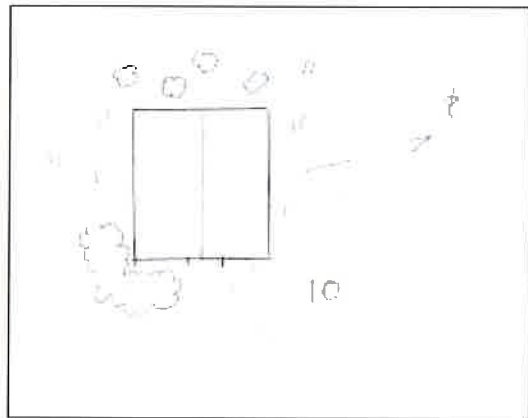
AITTA nro.9

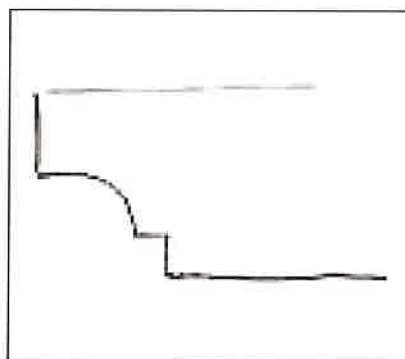
Etelästä

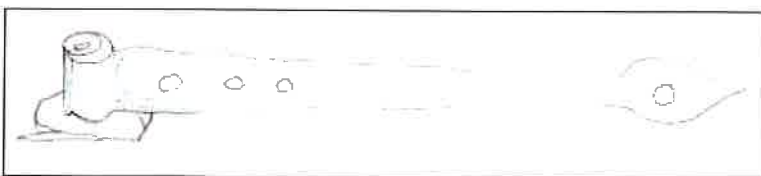
Pohjoisesta

Hirsikehikko

Räystäshirren koristeveistos

Sarana

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 10

Kiinteistö	1	Rakennus id	10	Rno	
Rakennustyyppi	otsa-aitta			Pohjakaava	
Nykyinen käyttö	ei käytössä			Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö	asuminen			Ullakko	☐
Suunnittelija	Ei tiedossa			Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet
Rakentamisaika	1700-luvun loppu			Runko	Hirsi
Rak.vuosi	1771			Vuoraus	
Rak.vuosikymmen	1770			Katemateriaali	Päre
Rak.vuosisata	1700			Katon muoto	Satula
Korjausvuodet				Kuisti	
Kerrosluke	1			Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Vanhin ja pienin ,aitta ryhmän aitoista. Rakennus on otsa-aitta, jonka hirret ovat pyöreitä ja pitkäpäisiä, salvos on koirankaulasalvos. Katto on rakennettu kattovuoliaisille. Nurkkakivien päällä on hirsikehikko. Ovi on pieni ja pystylautainen, lisäksi siinä on puutappisaranat sekä puukoppalukko. Ovesa on monta avaimenreikää, eli lukon paikkaa on muuteltu.

Rakennuksessa ei ole ikkunoita. Hirressä lukee vuosiluku 1771.

Aitta nro. 9 on hyvin lähellä tätä aittaa, jolloin kyseisen aitan katto jää edellisen aitan katon alle.

Aitan kaakkoissivustalla on vanha hiilikuoppa.

Historia

Erittäin todennäköisesti vuonna 1771 rakennettu otsa-aitta on alkuperäisessä asussaan.

Tämäkin aitta on kenties siirretty jostain muualta. Pärekatto on uusittu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Arvojen perustelu	Täysin alkuperäisessä asussaan. Osa aittaryhmää ja yksi pihapiirin vanhimmista rakennuksista. Mainio esimerkki entisaikojen hirsirakentamisesta.

Kunto Kohtalainen **Luokitus**

Lisätietoja Hirsissä on lahovaurioita, etenkin hirsien päissä. Rakennus

kallistuu vasemmalle. Kyseinen aitta on huonommassa kunnossa kuin muut. Rakennus on jyrkässä rinteessä ja sen ympärillä on runsaasti kasvillisuutta.

Lisäksi aitta on täynnä vanhoja sanomalehtiä, jotka tulisi poistaa kosteuden kerääjinä, ym. ongelmien aiheuttajina. Myös tämän aitan pärekatto on syytä tarkistaa säännöllisesti, etenkin kun viereinen aitta saattaa aiheuttaa katolta toiselle laskeutuvan veden ansiosta ylimääräisen rasitteen.

Tallentaja

Mari Imppola

13.9.2004

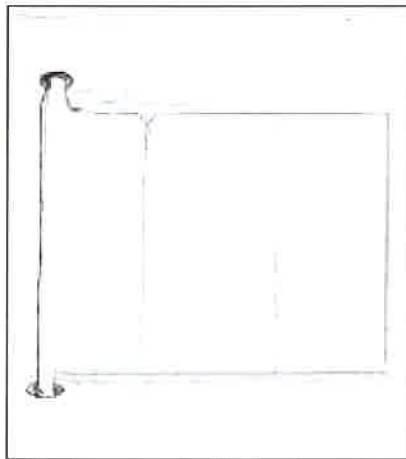
AITTA nro. 10

Lännestä

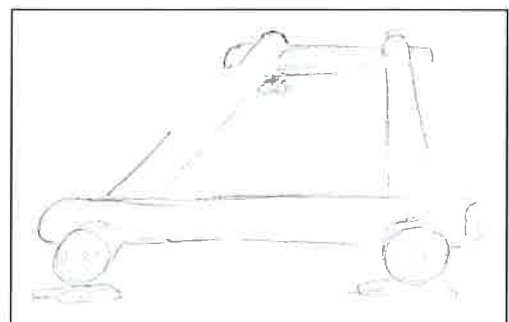
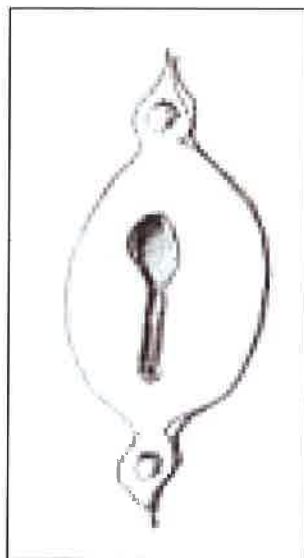
Idästä

Oven sarana systeemi

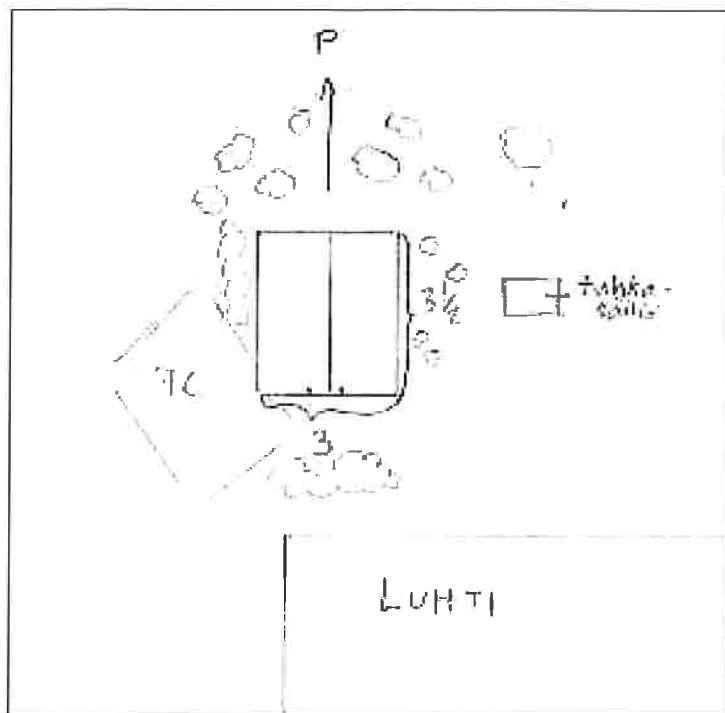

Lukko

Hirsikehikko

AITTA nro. 10, POHJAPIIRROS

LUHTI

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 11

Kiinteistö	1	Rakennus id	11	Rno	
Rakennustyyppi		asuinrakennus		Pohjakaava	Yksinäistupa
Nykyinen käyttö		ei käytössä		Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö		asuminen		Ullakko	☐ Kellari ☐
Suunnittelija		Ei tiedossa		Perustus	Nurkkakivet
Signeeraus/vuosil				Runko	Hirsi
Rakentamisaika		1700-luvun alku		Vuoraus	
Rak.vuosi		1738		Katemateriaali	Pelti- aalto
Rak.vuosikymmen				Katon muoto	Satula
Rak.vuosisata				Kuisti	
Korjausvuodet				Kuistin kattomuoto	
Kerrosuku	1				

Kuvaus

Savupirtti on pitkänurkkainen hirsirakennus olkasalvoksilla. Katto on kattovuoliaisilla. Rakennuksessa on lisäosa joka on kattotuolirakenteinen ja siinä on päätykolmio. Rakennuksessa ei ole ikkunoita vaan savuluukut, jotka näin ollen ovat liian alhaalla. (Saattavat olla myös ikkunaluukkuja)

Ympäriällä on kasvillisuutta ja rakennuksen läheisyydessä sijaitsee myös luhti ja halkovarasto.

Historia

Tila perustettiin kruunun uudistalona yhteismetsään vuonna 1738. Tuolloin rakennettiin myös tilan ensimmäinen päärakennus, eli kyseinen savupirtti. Koska Ristaniemi ei ollut vielä perintötila vaan kruununvalo, siitä oli maksettava arenttiveroa eli erikoisveroa kruunulle. Lisäksi talo ja tila oli pidettävä erityisen hyvässä kunnossa ja sen takia tilalla tehtiin ns. katselmuksia. Vuonna 1752 nimismies Palmrooth suoritti tilalla ensimmäisen katselmuksen, josta on kirjoitettu, että ns. miespihalla on rakennuksena mm. pirtti, jonka sanotaan olevan 3 sylvä leveä ja 4 sylvä pitkä, ja että se kelpaa vielä muutaman vuoden. Kyseinen pirtti seisoo pihalla yhä, yli 200 vuotta vanhana.

Tällä hetkellä rakennus on tyhjillään, mutta sitä on käytetty myös olkilatona ja se on kantanut nimeä haulilato.

Savupirtti on siirretty alkuperäiseltä paikaltaan, siitä kertovat savuluukut, jotka ovat liian alhaalla - todennäköisesti hirret ovat vaihtaneet siirrossa paikkaansa.

Myöhemmin rakennukseen on lisätty osa, jossa on kattotuolirakenne, joka kertoo siitä että kyseinen osa on rakennettu 1850-luvun jälkeen.

Peltikate on uusittu 1994.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu

Tilan ensimmäinen rakennus, joka on ensin toimittanut asuinrakennuksen ja sen jälkeen varaston virkaa. Esimerkki siitä kuinka pitkäikäinen hirsirakennus on. Tällä hetkellä se sijaitsee pihapiirissä, keskeisellä paikalla. Rakennus on etenkin ikänsä puolesta arvokas.

Kunto Huono**Luokitus****Lisätietoja**

Koillisseinä on pullistunut. Myös sisäseinä, savupirtin alkuperäinen seinä, on pullistunut ja hirret halkeilleet. Näitä pullistumia tulisi tukea följareiden avulla. Aluslaudoitusta tulee vaihtaa.

Tallentaja

Mari Imppola

13.9.2004

VANHA SAVUPIRTTI, HAULILATO

Itänurkalta

Etelänurkalta

Länsinurkalta

Pohjoisesta katsoen

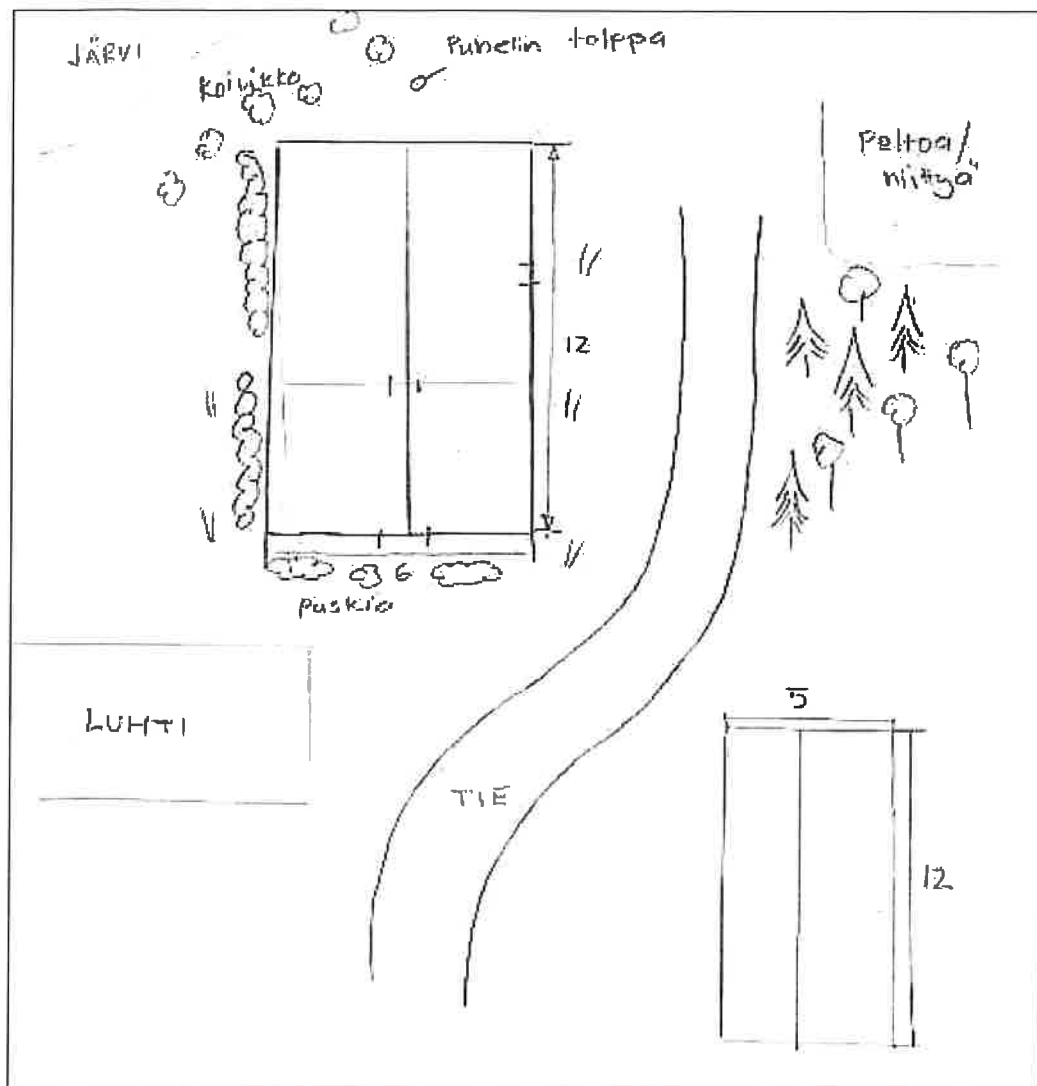

Lisäosan ovi

Savupirtin ovi ja savuluukku/ikkunaluukku

HAULILADON JA PUULIITERIN POHJAPIIRROS

Kuvassa ylhäällä savupirtti, alhaalla liiteri

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 12

Kiinteistö	1	Rakennus id	12	Rno	
Rakennustyyppi		liiteri		Pohjakaava	
Nykyinen käyttö		varastointi		Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö		varastointi		Ullakko	☐
Suunnittelija		Ei tiedossa		Perustus	Nurkkakivet
Signeeraus/vuosil				Runko	Hirsi
Rakentamisaika				Vuoraus	
Rak.vuosi				Katemateriaali	Huopa
Rak.vuosikymmen				Katon muoto	Satula
Rak.vuosisata		1900		Kuisti	
Korjausvuodet				Kuistin kattomuoto	
Kerrosluku		1			

Kuvaus

Kehikkomainen, ilmava puuliiteri, joka on rakennettu hirrestä. Hirret ovat pitkänurkkaisia ja olkasalvoksilla. Kattorakenteena on kattotolit. Huopakatto on uusittu. Puuliiteri sijaitsee päärakennuksen lähellä, ympärillä on muutamia koivuja sekä rehevää kasvillisuutta.

Historia

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	
Historiallinen	
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Arvojen perustelu	Osa pihapiiriä.

Kunto Kohtalainen **Luokitus**

Lisätietoja Maanpinta on liian lähellä rakennuksen puuosia, joten maanpintaa tulisi alentaa.

Tallentaja Mari Imppola

14.9.2004

PUULIITERI

Länsinurkalta, taustalla näkyy haulilato eli vanha savupirtti.

Pohjoisnurkalta, taustalla näkyy vanha päärakennus.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 13

Kiinteistö	1	Rakennus id	13	Rno	
Rakennustyyppi		viljamakasiini		Pohjakaava	
Nykyinen käyttö		ei käytössä		Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö		varastointi		Ullakko	☐
Suunnittelija		Ei tiedossa		Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet
Rakentamisaika		1800-luvun puoliväli		Runko	Hirsi
Rak.vuosi				Vuoraus	
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Pelti- aalto
Rak.vuosisata		1800		Katon muoto	Satula
Korjausvuodet				Kuisti	
Kerrosluke		2		Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Viljamakasiini on kaksikerroksinen hirsirakennus. Hirret ovat pitkänurkkaisia ja katto on rakennettu kattovuoliaisille. Räystäshirret ovat koristeveistetty samaan tyyliin, kuin aitoissa ja luhdissa. Ovessa on puukoppalukko ja oven ulkopuolella taottu sydänlukko. Ulkopuolelle, eteläiseen/kaakkoiseen seinään on kiinnitetty puisia ripustimia.

Rakennus sijaitsee metsän reunassa, polun vierellä ja rannan läheisyydessä, myös tämän rakennuksen ympärillä on runsasta kasvillisuutta.

Historia

Kattovuoliaisista päätellen, viljamakasiini on rakennettu 1800-luvulla, todennäköisesti puolivälissä. Peltikate on uusittu. Rakennuksen koillisnurkkaa on nostettu 1990-luvulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Arvojen perustelu	Maatalousrakennukset kuuluvat olennaisena osana Ristaniemen rakennusperinteiseen ympäristöön. Viljamakasiini on lähes alkuperäisessä asussaan säilynyt rakennus, jonka sisällä on vielä viljan säilytykseen ja tuotantoon liittyvää esineistöä. Viljamakasiini sijaitsee järven rannalla.

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Kasvillisuutta on karsittava rakennuksen ympäriltä. Koillisnurkkaa tulee jälleen nostaa, myös salaojittaminen on

suositeltavaa.

Tallentaja

Mari Imppola

14.9.2004

VILJAMAKASIINI

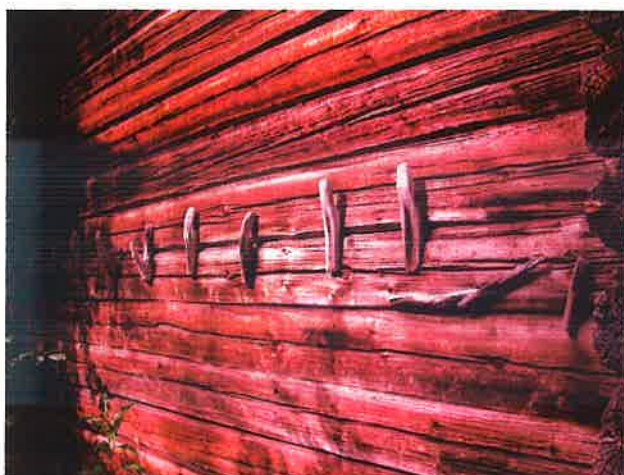
Pohjoisesta katsoen

Idästä

Etelästä

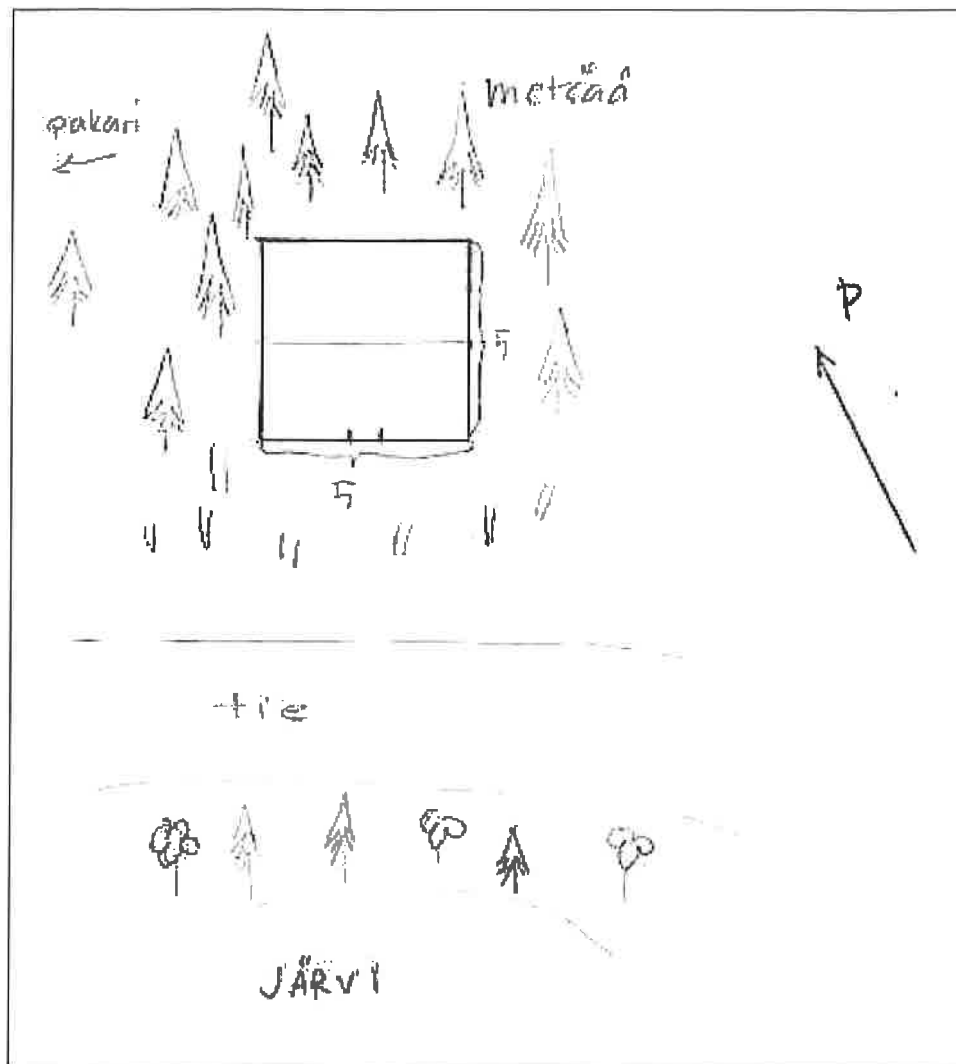

Ripustimet kaakkoisseinällä

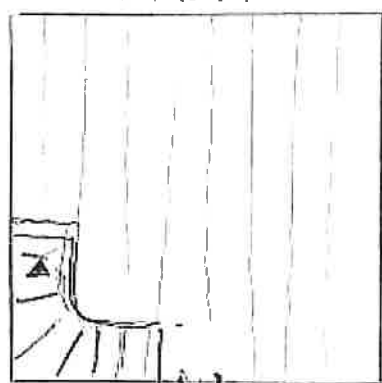

Puukoppalukko

VILJAMAKASIININ POHJAPIIRROS

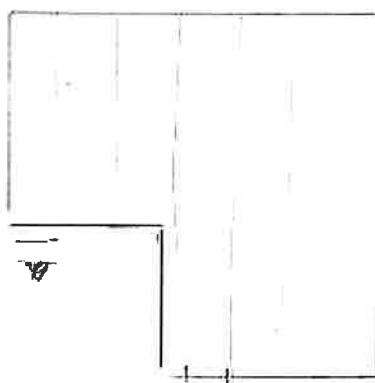

ALA KERTA

Pöytä

YLÄ KERTA

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 14

Kiinteistö	1	Rakennus id	14	Rno	
Rakennustyyppi	paja			Pohjakaava	
Nykyinen käyttö	ei käytössä			Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö	muu käyttö: käsityö			Ullakko	☐
Suunnittelija				Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Luonnonkivi - harj
Rakentamisaika	1900-luvun alku			Runko	Hirsi
Rak.vuosi				Vuoraus	
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Päre
Rak.vuosisata	1900			Katon muoto	Satula
Korjausvuodet				Kuisti	
Kerrosluku	1			Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Hirsirakenteinen, pitkänurkkainen ja kattotuolirakenteinen paja on toiminut sepän verstaana. Ikkunoita on kahdella sivulla, toinen, neliruutuinen, länsipäädyssä sisäänkäynnin yläpuolella ja toinen, kuusiruutuinen, eteläsivulla. Savupiippuna pajassa on toiminut peltitynnyri. Pajassa on maalattia.

Paja on aivan järven rannalla ja sen vierellä kulkee polku, rakennus on erittäin runsaan kasvillisuuden peitossa ja sen takia, kulkeminen rakennuksen ympärillä on lähes mahdotonta, kuten myös sisäänkäynnille pääsy.

Historia

Rakennettu todennäköisesti 1800-, 1900-luvun vaihteessa. Toiminut aikoinaan sepän pajana, nyt rakennus on tyhjillään. Pärekatto on uusittu 1994.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Arvojen perustelu	Rakennus edustaa käsityöperinnettä ja on erittäin merkittävä, sillä Ristaniemessä suurin osa tarvekaluista yms. valmistettiin tilalla käsityönä. Rakennus sijaitsee järven rannassa ja näin ollen keskeisellä paikalla. .

Kunto Kohtalainen **Luokitus**

Lisätietoja Hirsien kunnon tarkistus ja tarvittaessa korjaus sekä uusiminen. Kasvillisuutta on ehdottomasti karsittava rakennuksen

ympäriä ja maata laskettava.

Tallentaja

Mari Imppola

14.9.2004

PAJA

Lännestä, sisäänkäynti on kuusen takana.

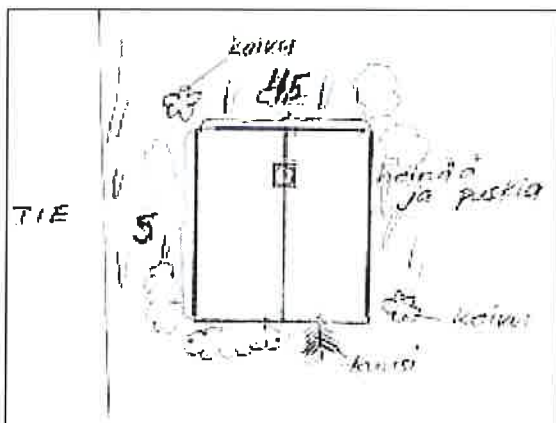
Pohjoisesta, riihelle menevältä tieltä katsoen.

Idästä katsoen

Etelästä katsoen

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 15

Kiinteistö	1	Rakennus id	15	Rno	
Rakennustyyppi	saha			Pohjakaava	
Nykyinen käyttö	ei käytössä			Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö	muu käyttö:käsityöt			Ullakko	☐
Suunnittelija				Perustus	Nurkkakivet
Signeeraus/vuosil				Runko	Rankorakenne
Rakentamisaika	1900-luvun alku			Vuoraus	Pystylauta
Rak.vuosi				Katemateriaali	Pelti- aalto
Rak.vuosikymmen				Katon muoto	Satula
Rak.vuosisata	1900			Kuisti	
Korjausvuodet				Kuistin kattomuoto	
Kerrosluku	1				

Kuvaus

Saha on pitkä ja kapea punamullalla maalattu lautarakennus. Kattorakenteena toimii kattotuolirakennus. Ovina ovat koillispäädyssä kaksi luukku. Kaakkois- ja lounaisseinällä on molemmin puolin kolme luukku, vajaan puolentoista metrin korkeudella. Rakennuksessa on myös ikkuna ja kaksi aukkoa. Lisäksi rakennukseen kuuluu jatke, jossa on pariovet.

Sahan vierellä on ennen sijainnut vanha rantaliiteri, joka on purettu tai sortunut.

Historia

Rakennettu todennäköisesti 1900-luvun alkupuoliskolla kattotuolirakenteesta ja rankarakenteesta päätellen. Katto on pellitetty 1994. Pienemmän lappen pellitykset ovat vanhemmat ja huonokuntoisemmat.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu

Rakennus on osa tilan historiaa ja siellä on työskennelty vielä 1900-luvun puolivälin jälkeen.

Kunto Huono

Luokitus

Lisätietoja

Kulku rakennuksen ympärillä on kasvillisuuden ansiosta lähes mahdotonta. Rakennus on kärsinyt lahovaurioista. Maanpintaa tulisi ehdottomasti laskea ja kasvillisuutta karsia. Autojen rakoja tulisi tukkia ja estää veden pääsy sisään, mitä tapahtuu

esim. avonaisien luukkujen kautta.

Tallentaja

Mari Imppola

14.9.2004

SAHA

Pohjoisnurkalta

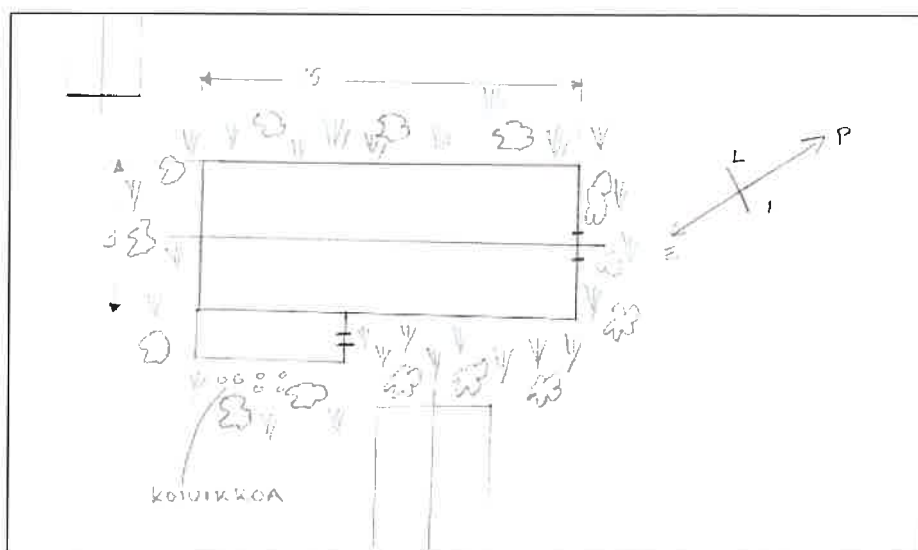
Idästä

Idästä

Koillispäädyn ovi

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 16

Kiinteistö	1	Rakennus id	16	Rno	
Rakennustyyppi		asuinrakennus		Pohjakaava	Yksinäistupa
Nykyinen käyttö		varastointi		Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö		asuminen		Ullakko	☐ Kellari ☐
Suunnittelija		Ei tiedossa		Perustus	Nurkkakivet
Signeeraus/vuosil				Runko	Hirsi
Rakentamisaika		1760-1784		Vuoraus	
Rak.vuosi				Katemateriaali	Pelti- aalto
Rak.vuosikymmen				Katon muoto	Satula
Rak.vuosisata		1700		Kuisti	
Korjausvuodet		1788?, 1894, 1982		Kuistin kattomuoto	
Kerrosluku		1			

Kuvaus

Ikkunallinen, pitkänurkkainen ja olkasalvoksilla rakennettu vanha hirsitalo, joka on tilan toiseksi vanhin savupirtti ja päärakennus. Kattorakenteena ovat kattovuoliaiset. Rakennuksessa on kuusi- ja kahdeksanruutuiset ikkunat, joiden karmit on koottu puutapeilla. Yhdessä ikkunassa on vielä vanhat ikkunalasit.

Rakennuksen takaseinä on pullistunut.

Maaperä on kallioista ja pirtti sijaitsee metsän reunassa.

Rakennuksen salmiakkiruuduin koristellussa ovesa on merkintöjä rakennus-/korjausvuosista. Esim. "Tämä huone on tähän tuotu ja reilattu/keilattu keväällä 1894. Nämä ovet sinulle passasi Juha Mäkinen vuonna 1894", eli toisin sanoen rakennus on siirretty ja uudet ovet tehty vuonna 1894. Rakennuksen vanha, uutta ovea pienempi, mutta jykevempi ovi on pirtin sisällä.

Historia

Savutupa on rakennuttu toisen katselmuksen vuonna 1760 ja kolmannen katselmuksen 1784 välillä, sillä toisen katselmuksen muistiinpanoissa on jo maininta kyseisestä rakennuksesta. Rakennuksen hirressä tosin on merkintä 1787, hirsi on todennäköisesti kulkeutunut rakennukseen jostain muualta, todennäköisesti siirron yhteydessä. Rakennus on melko varmasti siirretty pihapiiriltä tälle kukkulalle, jossa se on toiminut kärryvajana. Siirtovuosi tiedetään oven tekstin perusteella vuodeksi 1894, lisäksi oveen on jättänyt allekirjoituksensa katon tekijät Vilho Riihikoski ja Eino Alakoski 15.8.1982. Katto on edelleen hyväkuntoinen.

Rakennusta on tuettu följareilla.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu

Ristaniemen tilan toiseksi vanhin, 1700-luvulla rakennettu, asuinrakennus, savutupa.

Kunto Kohtalainen

Luokitus

Lisätietoja

Kasvillisuutta on karsittava rakennuksen ympäriltä ja pullistunut seinä tuettava. On myös huolehdittava, ettei rakennus tipahda nurkkakiviltään.

Tallentaja

Mari Imppola

14.9.2004

SAVUPIRTTI, KÄRRYVAJA

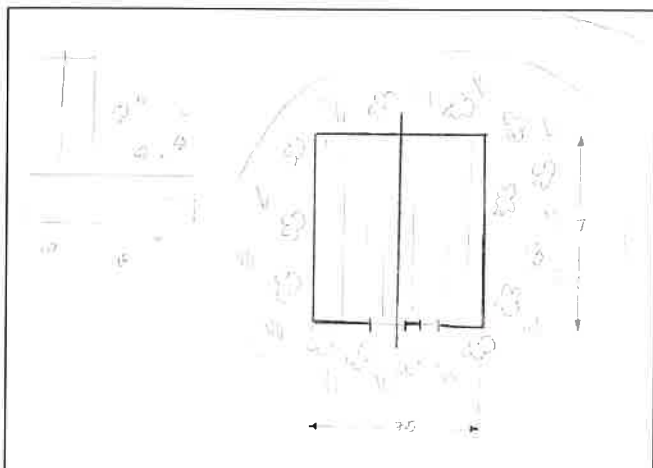
Luoteispääty ja sisäänkäynti

Etelänurkka

Lounaasta katsoen

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 17

Kiinteistö	1	Rakennus id	17	Rno	
Rakennustyyppi	aitta			Pohjakaava	
Nykyinen käyttö	ei käytössä			Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Ullakko	☐
Suunnittelija	Ei tiedossa			Perustus	Nurkkakivet
Signeeraus/vuosil				Runko	Hirsi
Rakentamisaika	1800-luvun puoliväli			Vuoraus	
Rak.vuosi				Katemateriaali	Pelti- aalto
Rak.vuosikymmen				Katon muoto	Satula
Rak.vuosisata	1800			Kuisti	
Korjausvuodet				Kuistin kattomuoto	
Kerros-luku	1				

Kuvaus

Leipäpuodiksi kutsutun kokkiaitan hirret ovat pitkänurkkaisia ja olkasalvoksilla. Katto on rakennettu kattovuoliaisille ja räystäshirret on koristeveistetty, samaan tapaan kuin alueen muissakin aitoissa ja viljamakasiinissa. Aitassa ei ole ikkunoita ja vaakapanelioivessa on vanhat takorautaiset sydänpäiset saranat. Sisällä on yhä leipäorsi.

Hirret on suhteellisen hyvässä kunnossa. Eteläisen seinän hirret ovat ruskistuneet/palanneet auringossa, vakavia lahovaurioita ei ole, vaikkakin niitä on havaittavissa. Rakennus on liikkunut perustuksiltaan ja nurkkakiviltään, joita on tuettava.

Tämäkin rakennus on runsaan kasvillisuuden peitossa.

Historia

Tämä leipäpuodiksi kutsuttu rakennus on rakennettu todennäköisesti 1800-luvun puolella välissä, samoihin aikoihin kuin tilan muutkin aitat. Niissä onkin havaittavissa samoja tyyli- piirteitä. Rakennusta on käytetty leipien säilytykseen.

Peltikate on uusittu 1994.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Arvojen perustelu	Vanha talousrakennus, jossa on samoja tyyli- piirteitä kuin Ristaniemen muissa 1800-luvun talousrakennuksissa. Rakennuksen alkuperäisyysaste on huomattava. Rakennus on olennainen osa pihapiiriä.

Kunto Kohtalainen Luokitus

Lisätietoja

Nurkkakiviä on mahdollisesti tuettava.

Tallentaja

Mari Imppola

14.9.2004

LEIPÄPUOTI

Idästä, rakennuksen edestä

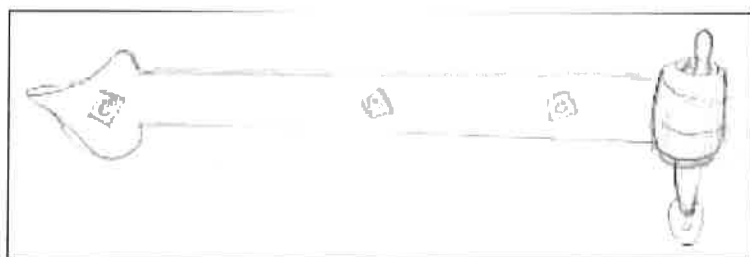
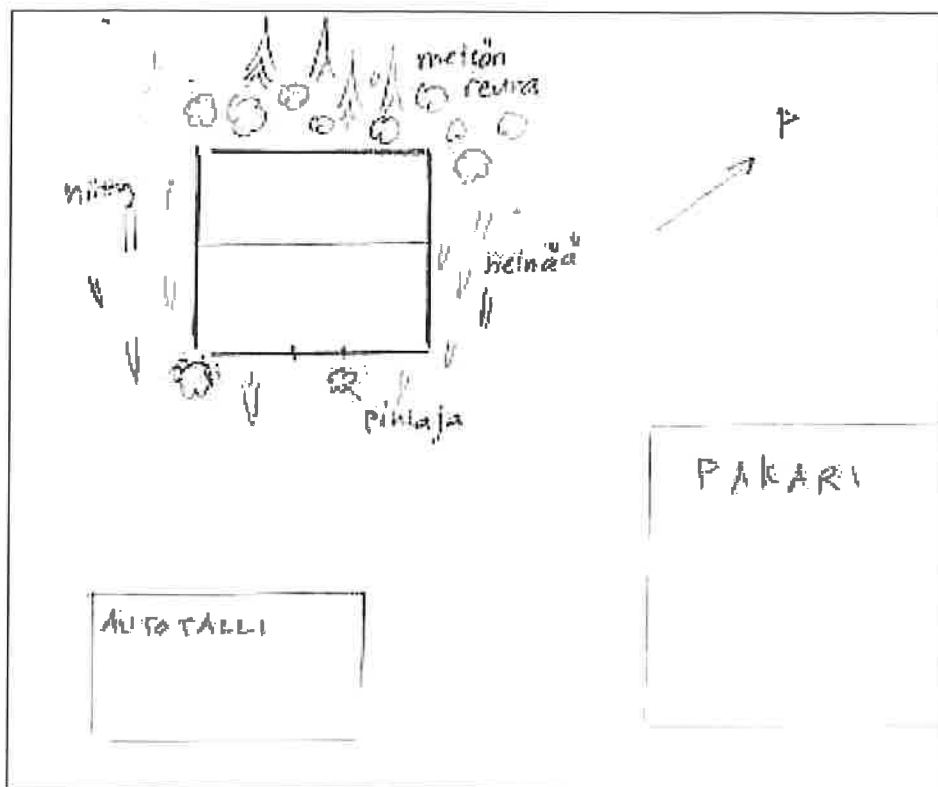
Eteläseinä

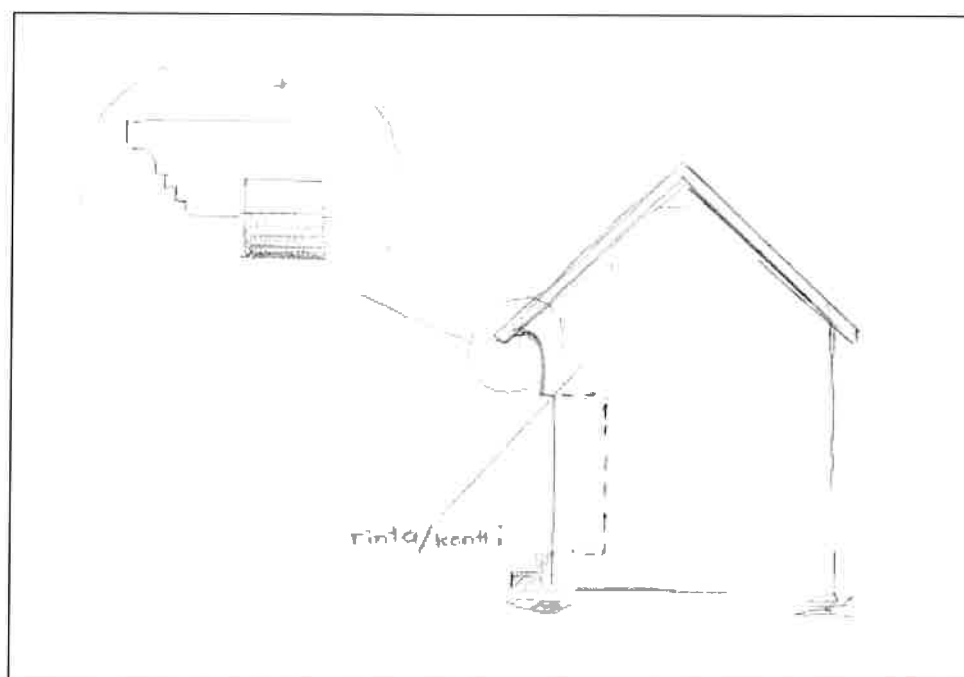
Koristeveistetty räystäshirsi

LEIPÄPUODIN POHJAPIIRROS

Sarana

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 18

Kiinteistö	1	Rakennus id	18	Rno	
Rakennustyyppi		autotalli		Pohjakaava	
Nykyinen käyttö		ei käytössä		Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö		varastointi		Ullakko	☐
Suunnittelija		Ei tiedossa		Kellari	☐
Signeeraus/vuosil		Jaakko Mäkinen		Perustus	Nurkkakivet
Rakentamisaika				Runko	Hirsi ja rankoraker
Rak.vuosi				Vuoraus	Pystylauta, peiterir
Rak.vuosikymmen	1930			Katemateriaali	Pelti- aalto
Rak.vuosisata	1900			Katon muoto	Satula
Korjausvuodet				Kuisti	
Kerrosluku	1,5			Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Punamullalla maalattu vanha autotalli, jonka itänurkka on hirsirunkoinen. Muuten rakennus on rankorakenteinen. Rakennuksen ikkunat on kuusiruutuisia ja niiden alkuperäiset kehykset on maalattu valkoisella öljymaalilla, kuten nurkkalaudatkin. Ulkomaali on kulunut. Vuorilautojen päät ovat alhaalta melko huonokuntoiset, koska ne ovat suhteellisen pienien nurkkakivien ansiosta lähellä maata.

Rakennuksessa on kaksi kerrosta. Alhaalla on kaksi huonetta, joihin on erilliset sisäänkäynnit ulkoa. Hirsiosan huone on eristetty kipsilevyillä. Toisessa huoneessa on tikkaat ylös (ullakolle), joka on toiminut aikoinaan pyykin kuivatustilana, kyseinen seikka on pääteltävissä siitä, että katonrajan tuntumassa on muutama pieni luukku. Näiden luukkujen ansiosta on saatu aikaan ristiveto. Tässä tilassa on myös vanha puinen mankeli. Rakennus on tien vieressä ja sen läheisyydessä on useita puita. Vastapäätä on talli ja takana leipäpuoti.

Historia

Vanha autotalli on rakennettu Kyllikki Koskisen kertoman mukaan joskus 1930-luvulla. Tilaa on käytetty pyykin kuivatustilana. Räystäät ja peltikatto on uusittu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

asutushistoria

maisemallisesti keskeinen sijainti

Rakennus sijaitsee keskeisellä ja näkyvällä paikalla pihapiirissä. Tilan modernisoituminen korostuu tämän rakennuksen kohdalla, kun nykyaikaiselle kulkuvälineelle eli autolle on tarvittu

säilytystila. Rakennus on toiminut myös talousrakennuksena, pyykinkuivatustilana. Sisätiloissa on muutamia kauniita yksityiskohtia, kuten portaikon kädensija ja oven lukkosysteemi.

Kunto Kohtalainen

Luokitus

Lisätietoja

Perustuksia on syytä tukea ja vuorauksen lahot laudat vaihtaa.

Tallentaja

Mari Imppola

14.9.2004

VANHA AUTOTALLI

Kaakosta, rakennuksen edestä.

Länsinurkka

Ikkuna rakennuksen takaa.

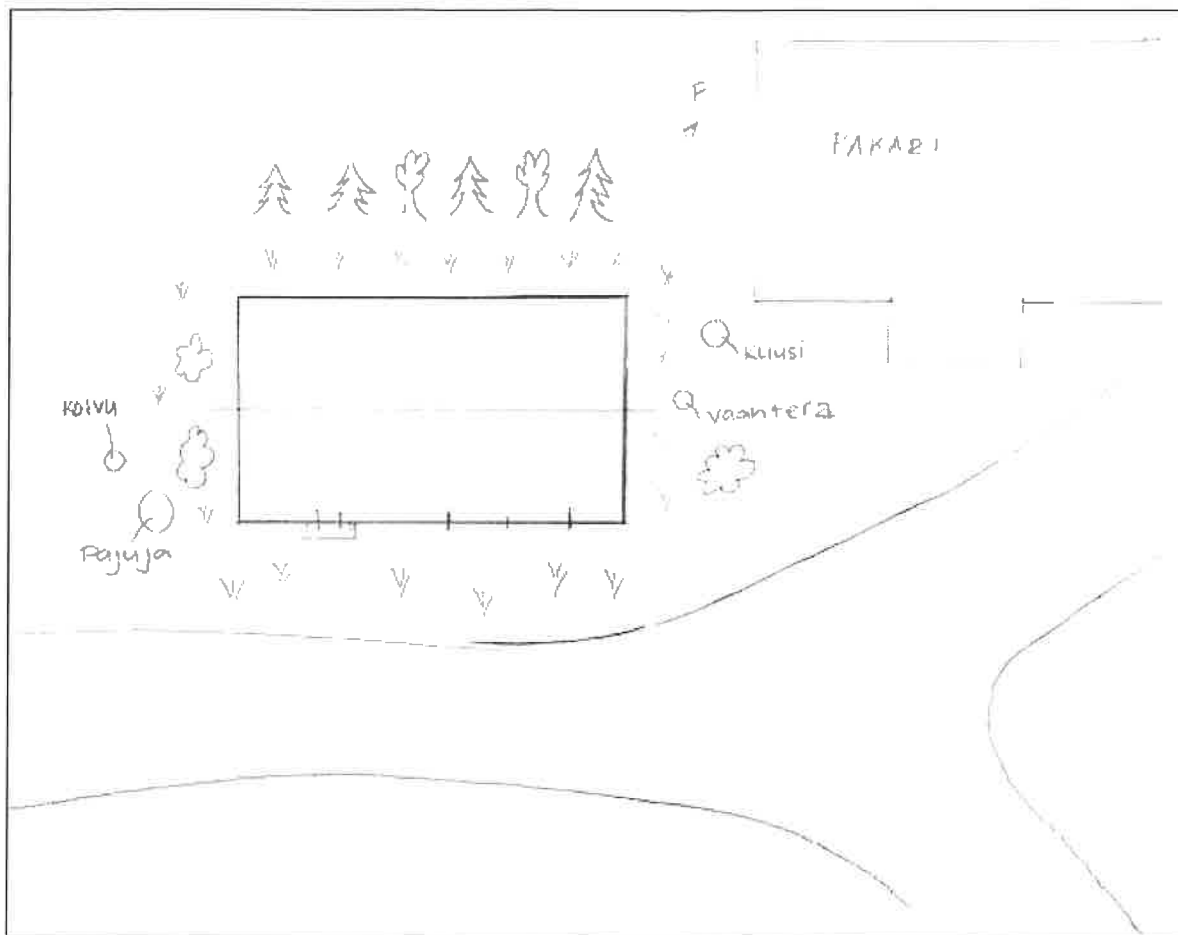

Kädensija portaikossa.

Lukko

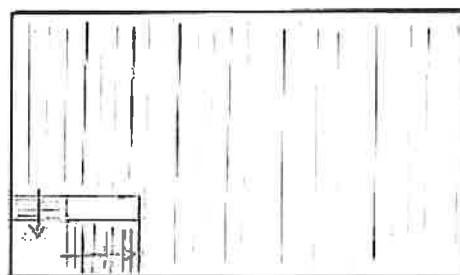
VANHA AUTOTALLI

Huom! autotalli on pienempi kuin pakari. Mitat n. 8 pitkällä sivulla ja 5 lyhyellä sivulla.

ALAKERTA

YLÄKERTA

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 19

Kiinteistö	1	Rakennus id	19	Rno	
Rakennustyyppi	sauna			Pohjakaava	
Nykyinen käyttö	ei käytössä			Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö	muu käyttö: peseytymistila			Ullakko	☐
Suunnittelija	Ei tiedossa			Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet
Rakentamisaika	1800- ja 1900-luvun vaihde			Runko	Hirsi ja rankoraker
Rak.vuosi				Vuoraus	Pystylauta
Rak.vuosikymmen					Pelti- aalto
Rak.vuosisata				Katemateriaali	
Korjausvuodet				Katon muoto	Satula
Kerrosnumero	1			Kuisti	
				Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Hirsirunkoinen savusauna, jonka ns. pukuhuone on rankorakenteinen. Hirret ovat hakasalvoksilla 1900-luvun tyyliin. Kattorakenteena on käytetty kattotuoli-systeemiä. Rakennus on aikoinaan punamullattu ja nurkkalaudat ja ikkunoiden kehikot maalattu valkealla öljymaalilla. Maalipinnat ovat kuluneet. Rakennuksen seinät ovat painuneet ja rakennus kallistuu vähän joka suuntaan. Sisällä saunassa lattia on laho. Rakennuksen sisällä on vielä nähtävissä perinteisen palvisaunan malli, eli suuri kiuas ja lauteille nouseaan katonrajaan, jossa kinkut ovat kypsyneet. Rakennuksessa sisällä tuoksuu voimakas terva. Ovessa on takorautaiset pukinsarvisaranat. Myös tämä rakennus on runsaan kasvillisuuden peittämä. Se sijaitsee polun varrella, joka johtaa riihelle. Rakennuksen lähetyvillä, hieman pohjoiseen, on ennen sijainnut rantaliiteri. Sen takana, lounaassa on saha.

Historia

Tämä rakennus on perinteinen savusauna ja sen L lauteilla on ilmeisesti palvattu lihaa. Sauna on rakennettu 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa, jolloin siellä on Kyllikki Koskisen sanojen mukaan (hänen isoisänsä aikoina) saunottu ahkerasti. Rakennuksen peltikate ei ole alkuperäinen ja rankarunkoinen pukuhuonekin on rakennettu kenties myöhemmin.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu

Oiva esimerkki perinteisestä palvisaunasta.

Kunto Huono

Luokitus

Lisätietoja

Rakennuksen kunto on huono ja se tarvitsee pikaisia korjaustoimenpiteitä. Kasvillisuutta tulee ehdottomasti karsia, rakennus tarvitsee tukea ja se on vaarassa romahtaa nurkkakiviltään. Sisätilat tarvitsevat erityisesti kunnostusta.

Tallentaja

Mari Imppola

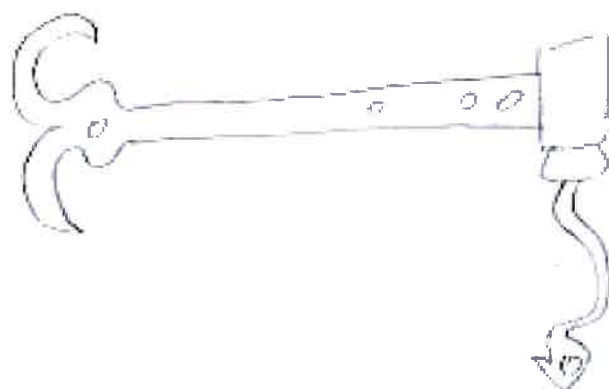
14.9.2004

SAVUSAUNA

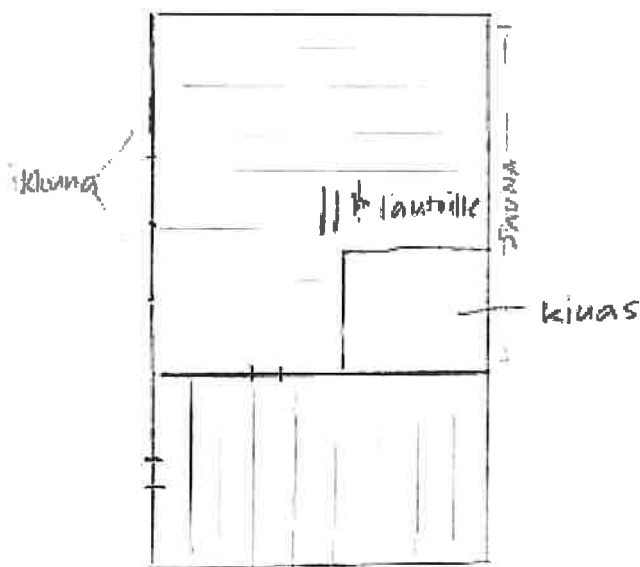
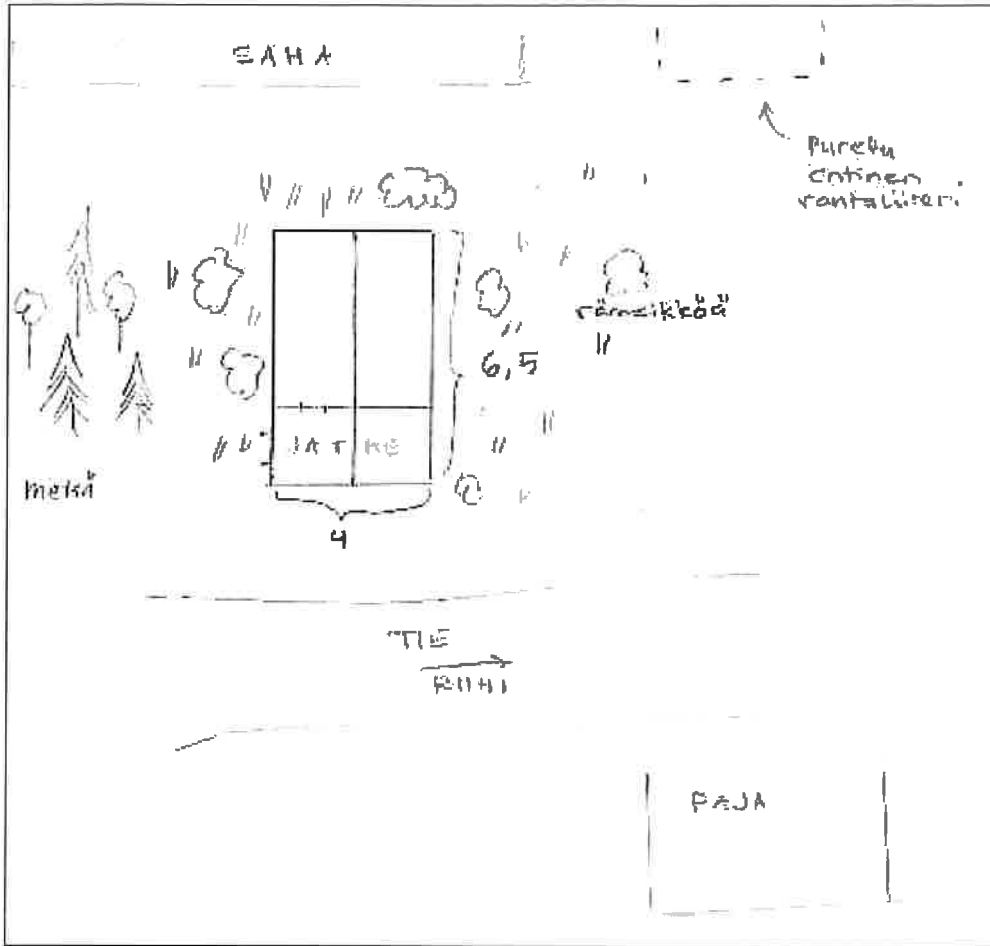

Etelänurkalta

Pohjoisesta, saha näkyy taustalla.

SAVUSAUNA

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 20

Kiinteistö	1	Rakennus id	20	Rno	
Rakennustyyppi			riihi	Pohjakaava	
Nykyinen käyttö			ei käytössä	Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö			maatalous	Ullakko	☒
Suunnittelija			Ei tiedossa	Perustus	☐
Signeeraus/vuosil				Runko	Nurkkakivet
Rakentamisaika			1800-1900-luvun vaihte	Vuoraus	Rankorakenne
Rak.vuosi				Katemateriaali	Osittain pystylauta
Rak.vuosikymmen				Katon muoto	Pelti- aalto
Rak.vuosisata				Kuisti	Satula
Korjausvuodet			1900-luvulla tehty paljon muutoksia	Kuistin kattomuoto	
Kerrosluku	1				

Kuvaus

Riihen keskeinen ja ensimmäinen osa on hirsirakenteinen ja pitkänurkkainen, Kattosysteeminä on kattotuolirakenne, mikä kertoo siitä, että osa on rakennettu 1800-luvun puolivälin jälkeen. On toki mahdollista, että kattoa on joskus nostettu. Myöhemmin rakennukseen on rakennettu katos, kylkiäinen ja kuivatustorni. Katokseen on rakennettu myös toinen lisäosa, jonka satulakatto liittyy katokseen katon lappeessa, kts. piirros. Kylkiäiseen taas on lisätty myöhemmin heinälato. Lisäksi rakennukseen on tehty muita, pienempiä, modernisointeja maatalon tarpeiden mukaan, mm. hirsiosaan on rakennettu tiiliseinää, porattu reikiä ja vedetty johtoja. Alkuperäinen riihi on toisin sanoen saanut kuivurit ym. modernit systeemit. Rakennuksen voidaan sanoa olevan ajallisesti erittäin kerrostunut ja sitä on käytetty pitkään.

Riihi on maalattu punamullalla ja siinä on mm. neli- ja kuusiruutuisia ikkunoita, ovet ovat pääasiassa pariovia.

Rakennus sijaitsee kukkulalla, niityn ympäröimänä. Maasto on savista.

Historia

Viljan kuivatukseen tarkoitettu riihi on rakennettu todennäköisesti 1800- ja 1900-luvun vaihteessa. Lisäosia on rakennettu pitkin 1900-lukua ja Modernisointeja on huomattavan paljon. Lisäosien tullessa kuvaan, on tiloissa voitu säilyttää maatalouskoneita. Rakennuksen katto on suhteellisen uusi.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu

Riihi sijaitsee näkyvällä paikalla kukkulan laella ja on ollut toiminnallisesti keskeinen osa Ristaniemen tilan rakennuskantaa.

Kunto Kohtalainen

Luokitus

Lisätietoja

Tallentaja

Mari Imppola

15.9.2004

RIIHI

Lounaasta

Länsinurkalta

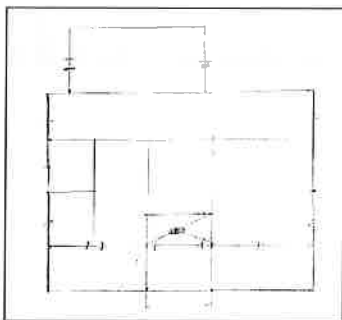
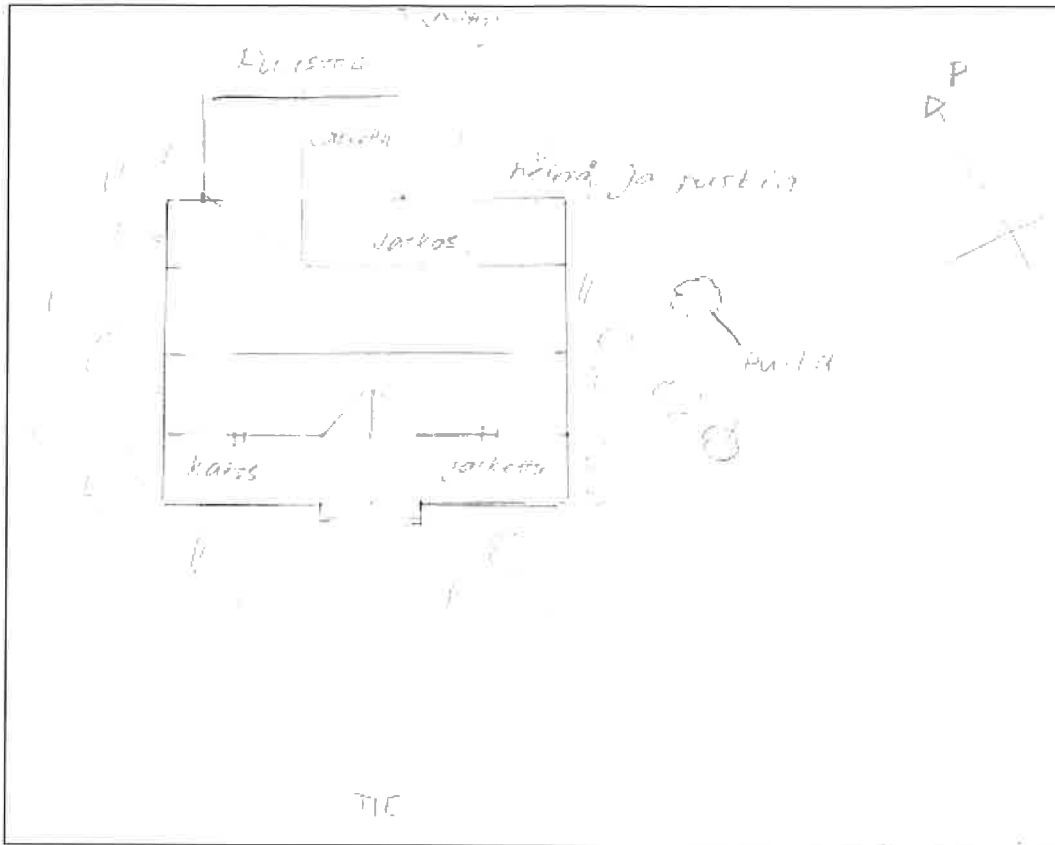

Pohjoisesta

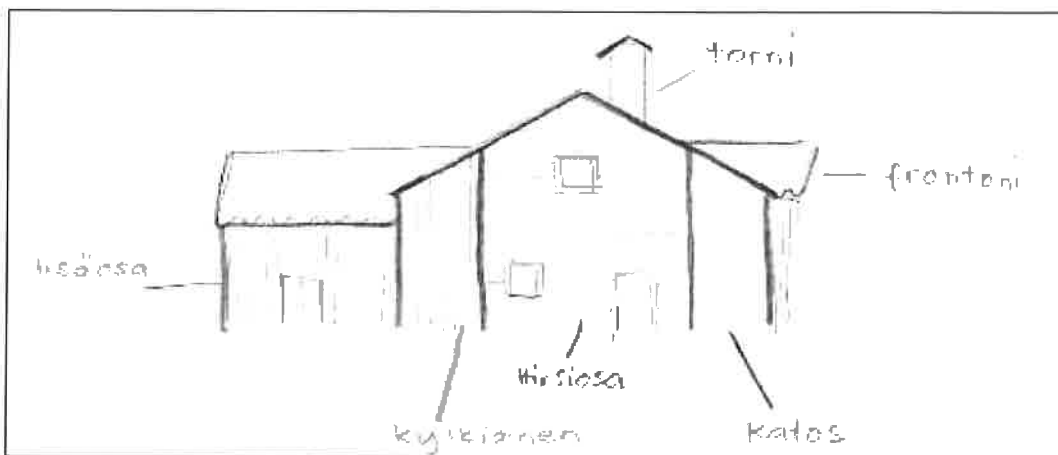
Tiilinurkkaus, joka on muurattu osittain oven eteen.

RIIHI

Riihen mitat ovat: 16 x 16,5

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 21

Kiinteistö	1	Rakennus id	21	Rno	
Rakennustyyppi			asuinrakennus	Pohjakaava	
Nykyinen käyttö			asuminen	Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö			muu käyttö: sauna	Ullakko	☐
Suunnittelija			Rkm/yksilöllinen	Perustus	☐
Signeeraus/vuosil			Aarne Jokinen	Runko	Rankorakenne
Rakentamisaika				Vuoraus	Vaakalauta
Rak.vuosi				Katemateriaali	Pelti- aalto
Rak.vuosikymmen			1970	Katon muoto	Satula
Rak.vuosisata				Kuisti	avokuisti
Korjausvuodet				Kuistin kattomuoto	harjakatto
Kerrosluku			1		

Kuvaus

Alkuperäisesti saunana toimineeseen rakennukseen, on lisätty asunnoksi luoteissiipi. Rakennus on maalattu siniseksi, ikkunan kehikot ja nurkkalaudat on maalattu valkoiseksi, ikkunanpuut taas vaaleansiniseksi. Rakennus on järvenrannassa ja sen ympäristö on hyvin hoidettua. Sen läheisyydessä on pieni puuliiteri ja venevaja.

Historia

Rakennettu 1970-luvulla, samaan aikaan kuin uusi päärakennus. Saunarakennus on muutettu myöhemmin asuinrakennukseksi.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Tallentaja

Mari Imppola

15.9.2004

SAUNARAKENNUS

Itä

Etelä

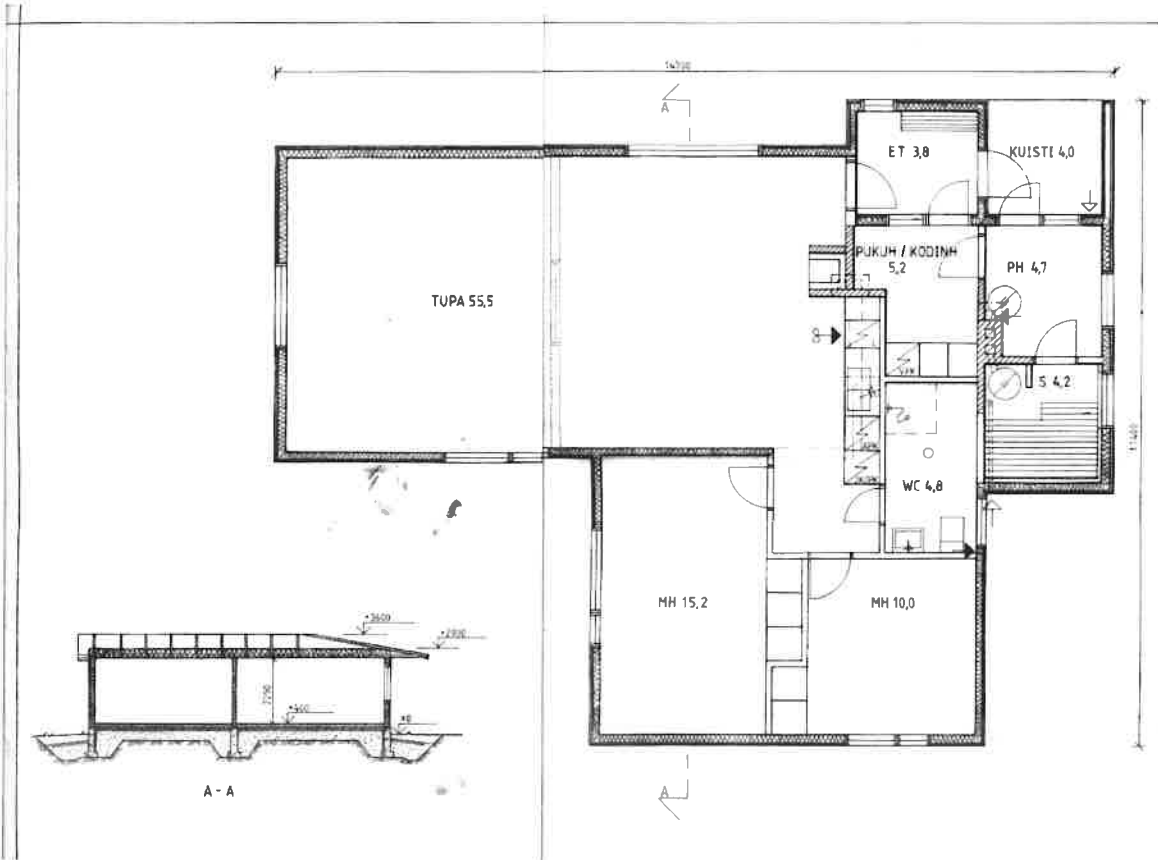

Pohjoinen

Länsi

SAUNARAKENNUS

RISTANIEMI	RISTANIEMI	1/22	Korjauksen määräaikainen lauseke	
LAAJENNUS			Pöytä	1/2
HUVILA KOSKINEN			Pöytä	1/50
34300 KURU			LEIKKAUS A-A	1/100
RKM AARNE JOKINEN			ARK	
34300 KURU Puh. 3293				
KURU 12.06.1988				

Ha 105 m²
Ka 118 m²
V 340 m³

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 22

Kiinteistö	1	Rakennus id	27	Rno	1:37
Rakennustyyppi	lato			Pohjakaava	
Nykyinen käyttö	ei käytössä			Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Ullakko	☐
Suunnittelija	Ei tiedossa			Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet
Rakentamisaika	1800-luvun loppu			Runko	Hirsi
Rak.vuosi				Vuoraus	
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Päre
Rak.vuosisata				Katon muoto	Satula
Korjausvuodet				Kuisti	
Kerrosnumero	1			Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Lato levenee ylöspäin ja siinä on pieni otsa. Rakennus on rakennettu pyöröhirrestä ja se on pitkänurkkainen. Katto on rakennettu kattovuoliaisille. Hirret ovat hyväkuntoisia, vaikka lahovaurioita esiintyykin jonkin verran. Lahon eteneminen voidaan estää ympäröivästä kasvillisuudesta huolehtimalla ja mahdollisia pullistumia voidaan tukea följareilla. Tämä lato sijaitsee riihen läheisyydessä niityllä, n. 150 m riieheltä pohjoiseen.

Historia

Pärekatteet tähän ja muihin pärekattoisiin rakennuksiin on uusittu vuonna 1994.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Arvojen perustelu	Oleellinen osa perinteistä maalaismaisemaa ja Ristaniemen kulttuurihistoriallista ympäristöä.

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Ympäröivää kasvillisuutta tulee poistaa ja rakennusta tukea.

Tallentaja

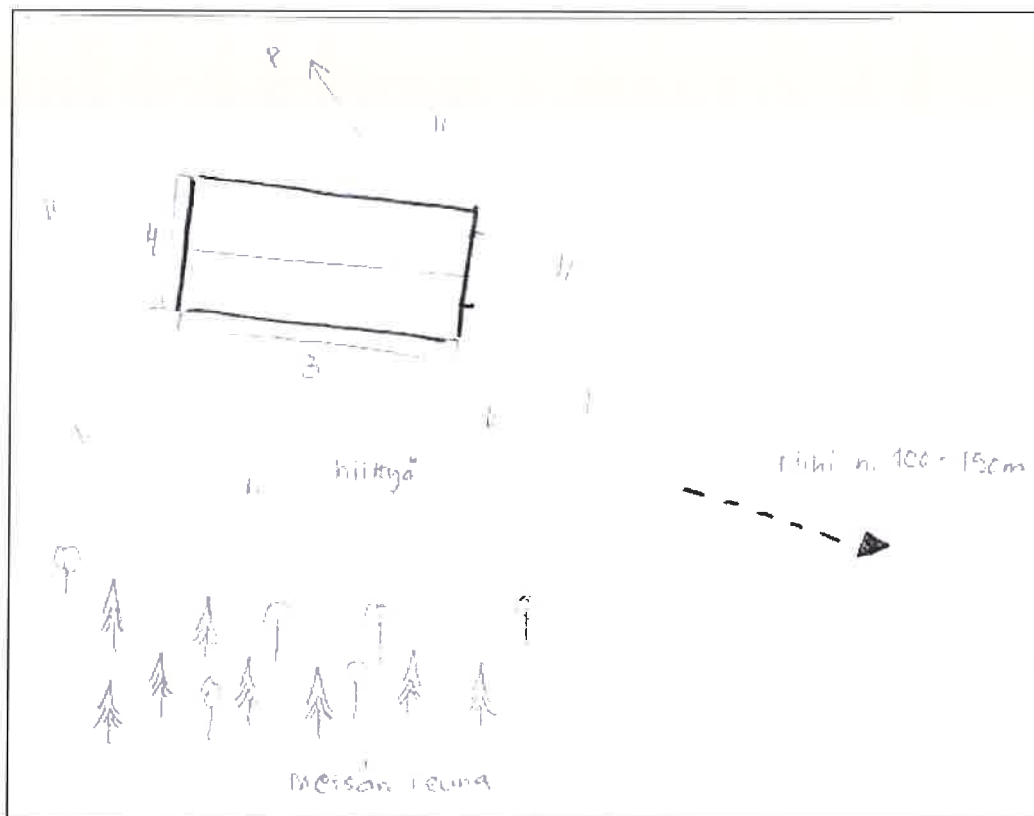
Mari Impola

15.9.2004

LATO, RAKENNUS nro.22

Kuva on otettu etelästä katsoen

Ladon mitat ovat valheelliset, lato on pieni: n 4 x 3

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 23

Kiinteistö	1	Rakennus id	22	Rno	
Rakennustyyppi	lato			Pohjakaava	
Nykyinen käyttö	ei käytössä			Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Ullakko	☐
Suunnittelija	Ei tiedossa			Perustus	Kellari ☐
Signeeraus/vuosil				Runko	Nurkkakivet
Rakentamisaika	1900-luku			Vuoraus	Hirsi
Rak.vuosi				Katemateriaali	Pelti- aalto
Rak.vuosikymmen				Katon muoto	Satula
Rak.vuosisata				Kuisti	
Korjausvuodet				Kuistin kattomuoto	
Kerrosnumero	1				

Kuvaus

Otsallinen pitkänurkkainen lato, jossa on päätykolmiot ja kattorakenteena kattotuolit. Rakennus tuulettuu hyvin sillä hirsien välissä on isot raot. Lato on kallistunut ja kallistuu yhä, kallistusta on yritetty pysäyttää följareilla.

Maa on savista, joka todennäköisesti aiheuttaa maan ja nurkkakivien liikkeen. Lato sijaitsee niityllä ja sen ympärillä kasvaa pitkää heinää ja puita. Maaperä on savista.

Pärekatto on uusittu 1994. Hirressä on lahovaurioita ja tuholaisia; tuholaiset paljastaa tuore keltainen purukasa.

Historia

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Arvojen perustelu	Vanhat hirsiladot ovat olleet toiminnallisesti tärkeä osa Ristaniemen maatalous ympäristöä, lisäksi ne kuuluvat olennaisena osana idylliseen ja perinteiseen maalaismaisemaan.

Kunto Huono

Luokitus

Lisätietoja

Tuholaisten torjunta on paikallaan. Latoa on myös tuettava. Kasvillisuutta rakennuksen ympäriltä tulee karsia, jotta rakennus pääsee kuivumaan normaalisti.

Tallentaja

Mari Impola

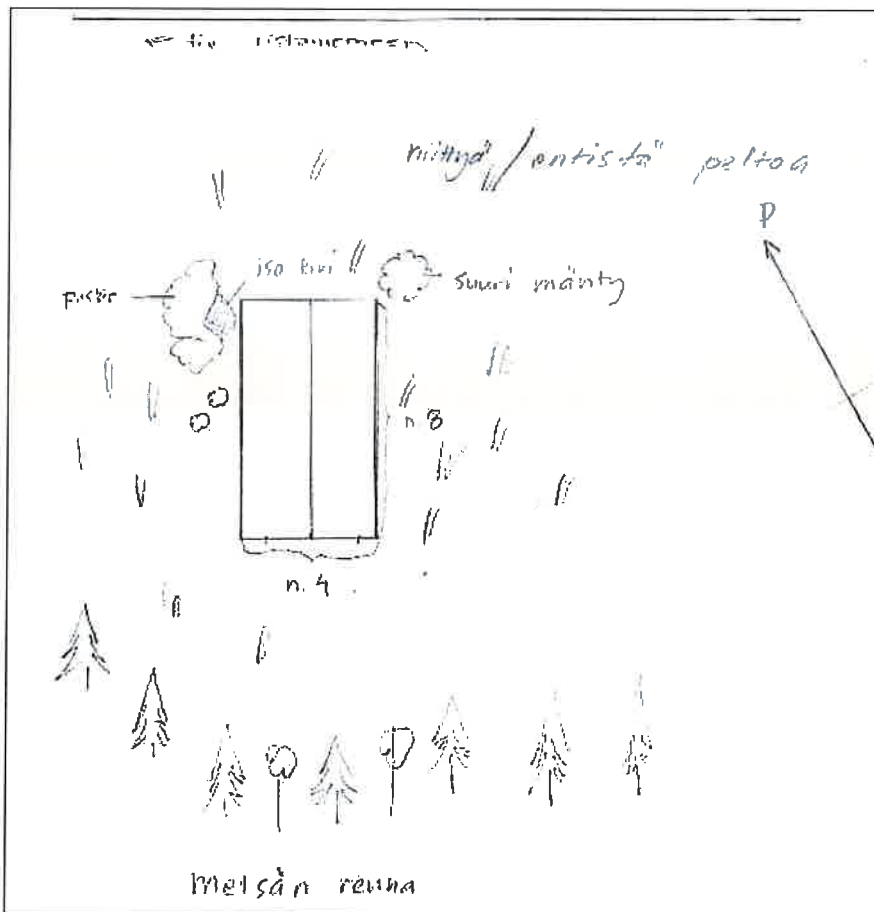
LATO, RAKENNUS nro. 23

Länsinurkalta

Purukasa

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 24

Kiinteistö	1	Rakennus id	23	Rno	
Rakennustyyppi	lato			Pohjakaava	
Nykyinen käyttö	ei käytössä			Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Ullakko	☐
Suunnittelija	Ei tiedossa			Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet
Rakentamisaika	1800-luvun loppu			Runko	Hirsi
Rak.vuosi				Vuoraus	
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Päre
Rak.vuosisata				Katon muoto	Satula
Korjausvuodet				Kuisti	
Kerrosluku	1			Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Kyseinen hirsilato on todennäköisesti vanhempi kuin. esim. lato nro 23, koska se on rakennettu kattovuoliaisille. Rakennus on pitkänurkkainen ja pyöröhirttä. Ladossa on pieni otsa. Rakennus on säilynyt alkuperäisessä asussaan ja se siljaitsee kallioisella maaperällä, kummulla ja tien läheisyydessä. Rakennuksen ympärillä on paljon puita. Vuonna 1994 uusitun pärekaton kunto kannattaa tarkistaa vähintään vuoden välein, kuten alueen muutkin pärekatteet.

Historia

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Arvojen perustelu	Osa tyypillistä maalaismaisemaa. Ladot ovat toiminnallisesti tärkeä osa Ristaniemen maatalousympäristöä.

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Kasvillisuutta on karsittava rakennuksen ympäriltä, lisäksi pärekate tulee tarkistaa säännöllisesti.

Tallentaja

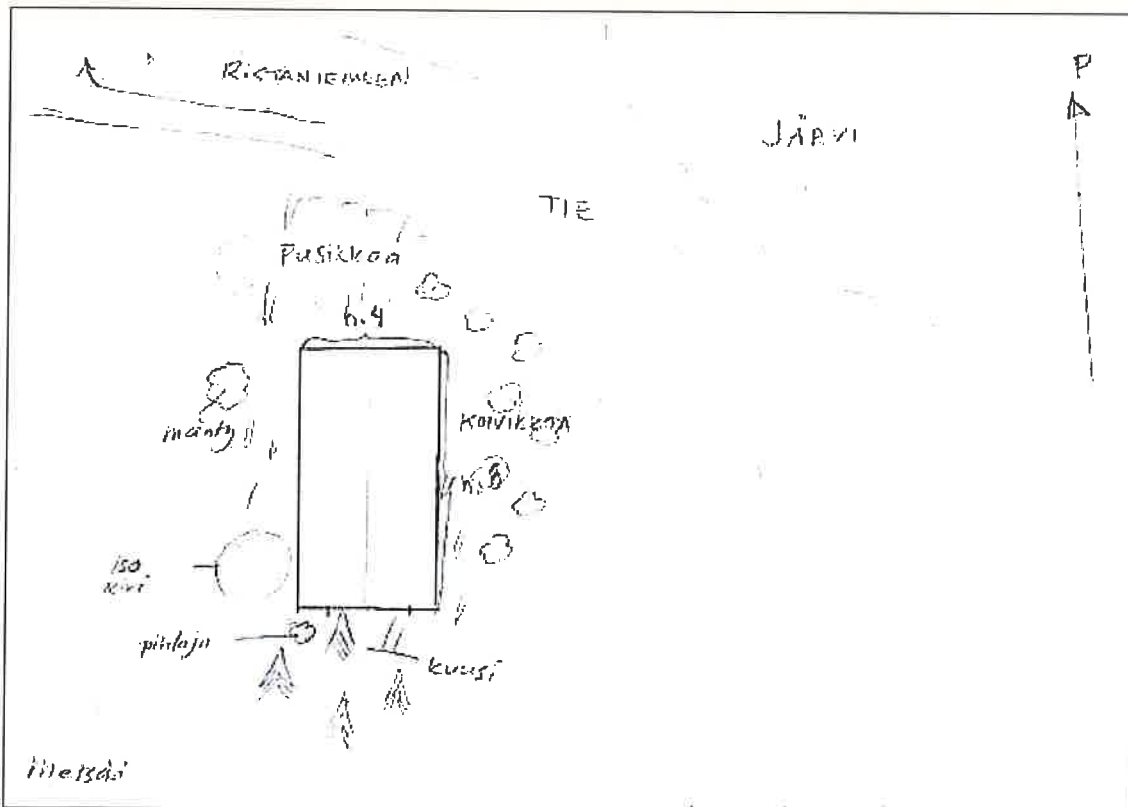
Mari Imppola

15.9.2004

LATO, RAKENNUS nro.24

Etelästä katsoen

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 25

Kiinteistö	1	Rakennus id	24	Rno	
Rakennustyyppi	lato			Pohjakaava	
Nykyinen käyttö	ei käytössä			Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Ullakko	☐
Suunnittelija	Ei tiedossa			Perustus	Nurkkakivet
Signeeraus/vuosil				Runko	Hirsi
Rakentamisaika	1800-luvun loppu			Vuoraus	
Rak.vuosi				Katemateriaali	Päre
Rak.vuosikymmen				Katon muoto	Satula
Rak.vuosisata				Kuisti	
Korjausvuodet				Kuistin kattomuoto	
Kerrosluku	1				

Kuvaus

Hirsilato, koirankaulasalvoksilla ja pitkillä nurkilla. Rakennuksen tuuletus toimii hyvin. Katto on kattovuoliaisilla. Tässäkin ladossa on pieni otsa. Lato sijaitsee kallioisen kummun päällä ja sen vieressä on tie. Ladon paikka on melko avara, vaikka muutamat suuret puut varjostavatkin sitä. Puhelinlinjat kulkevat rakennuksen yäpuolella ja sen takana on puhelintolppa. Hirressä on jonkin verran lahovaurioita ja seinät ovat hieman pullistuneet

Historia

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemakokonaisuus
Arvojen perustelu	Osa maalaismaisemaa ja Ristaniemen kulttuurihistoriallista ympäristöä.

Kunto Hyvä

Luokitus

Lisätietoja

Kasvillisuutta on karsittava rakennuksen ympäriltä, jotta se pääsee tuulettumaan. Pullistuksia voidaan tukea följareilla.

Tallentaja

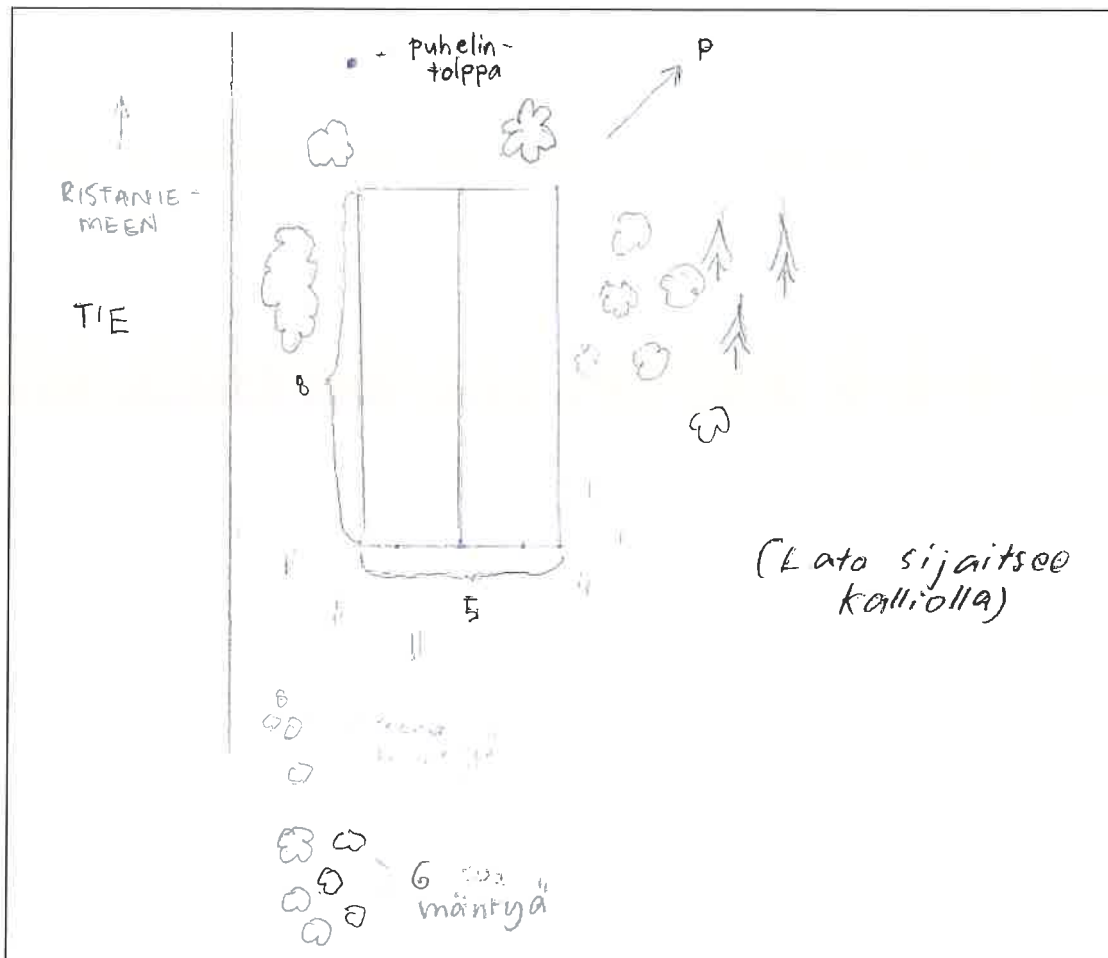
Mari Imppola

LATO, RAKENNUS nro.25

Etelänurkka

Lato tieltä katsoen

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 26

Kiinteistö	1	Rakennus id	25	Rno	
Rakennustyyppi	lato			Pohjakaava	
Nykyinen käyttö	ei käytössä			Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Ullakko	☐
Suunnittelija	Ei tiedossa			Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet
Rakentamisaika	1900-luvulla			Runko	Hirsi
Rak.vuosi				Vuoraus	
Rak.vuosikymmen				Katemateriaali	Päre
Rak.vuosisata				Katon muoto	Satula
Korjausvuodet				Kuisti	
Kerrosuku	1			Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Pyöröhirsinen ja pitkänurkkainen lato, jossa on päätykolmio ja kattotuolit. Lato on uudempi, kuin kattovuoliaisilla rakennetut ladot. Rakennus on kallistunut voimakkaasti oikealle ja sitä tulisi tukea esim. följareilla. Myös lahovaurioita on havaittavissa.

Rakennus sijaitsee keskellä pientä metsikköä, joka taas sijaitsee keskellä niittyä.

Kasvillisuutta on tämänkin ladon ympärillä paljon.

Pärekatto on uusittu, mutta luonnollisesti vuosittaiset paikkakorjaukset on hyvä muistaa tehdä.

Historia

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Arvojen perustelu	Ladot kuuluvat olennaisena osana perinteiseen maalaismaisemaan.

Kunto Kohtalainen **Luokitus**

Lisätietoja Rakennusta kannattaa tukea följareilla ja kasvillisuutta tulee karsia ladon ympäriltä.

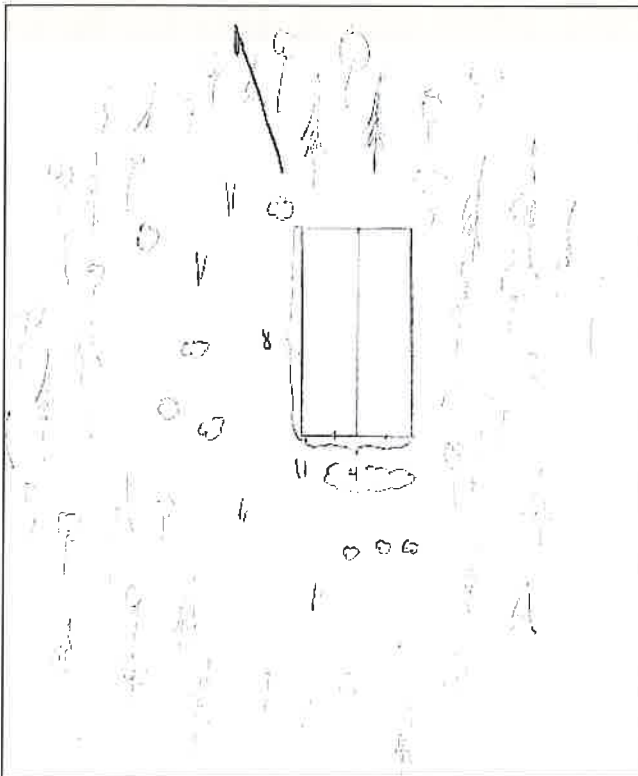
Tallentaja Mari Imppola

15.9.2004

LATO, RAKENNUS nro.26

Etelänurkka

Tie on ladon ovelta katsoen lounaassa.

RAKENNUSLOMAKE

Rakennus 27

Kiinteistö	1	Rakennus id	26	Rno	
Rakennustyyppi	lato			Pohjakaava	
Nykyinen käyttö	ei käytössä			Rungon muoto	
Alkuperäinen käyttö	varastointi			Ullakko	☐
Suunnittelija	Ei tiedossa			Kellari	☐
Signeeraus/vuosil				Perustus	Nurkkakivet
Rakentamisaika	1900-luun puolivälin paikkeilla			Runko	Hirsi
Rak.vuosi				Vuoraus	
Rak.vuosikymmen					Pelti -profiloitu
Rak.vuosisata				Katemateriaali	
Korjausvuodet				Katon muoto	Satula
Kerrosnumero	1			Kuisti	
				Kuistin kattomuoto	

Kuvaus

Tämä hirsilato ei levene ylöspäin ja siinä ei ole pärekatetta kuten muissa ladoissa. Hirsirakennus on pitkänurkkainen ja pyöröhirttä ja rakennuksessa on kattotuolit, päätykolmiot ja pieni otsa.

Ympäristö on pusikkoista ja lähistöllä on naapurin kiviveistämö. Ladolle ja ladon vieressä kulkee lähes umpeen kasvanut tie/polku. Hirsissä on lahovaurioita.

Historia

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu

Osa Ristaniemen tilan kulttuurihistoriallista kokonaisuutta.

Kunto Kohtalainen

Luokitus

Lisätietoja

Kasvillisuutta on karsittava ja rakennusta on mahdollisesti tuettava.

Tallentaja

Mari Imppola

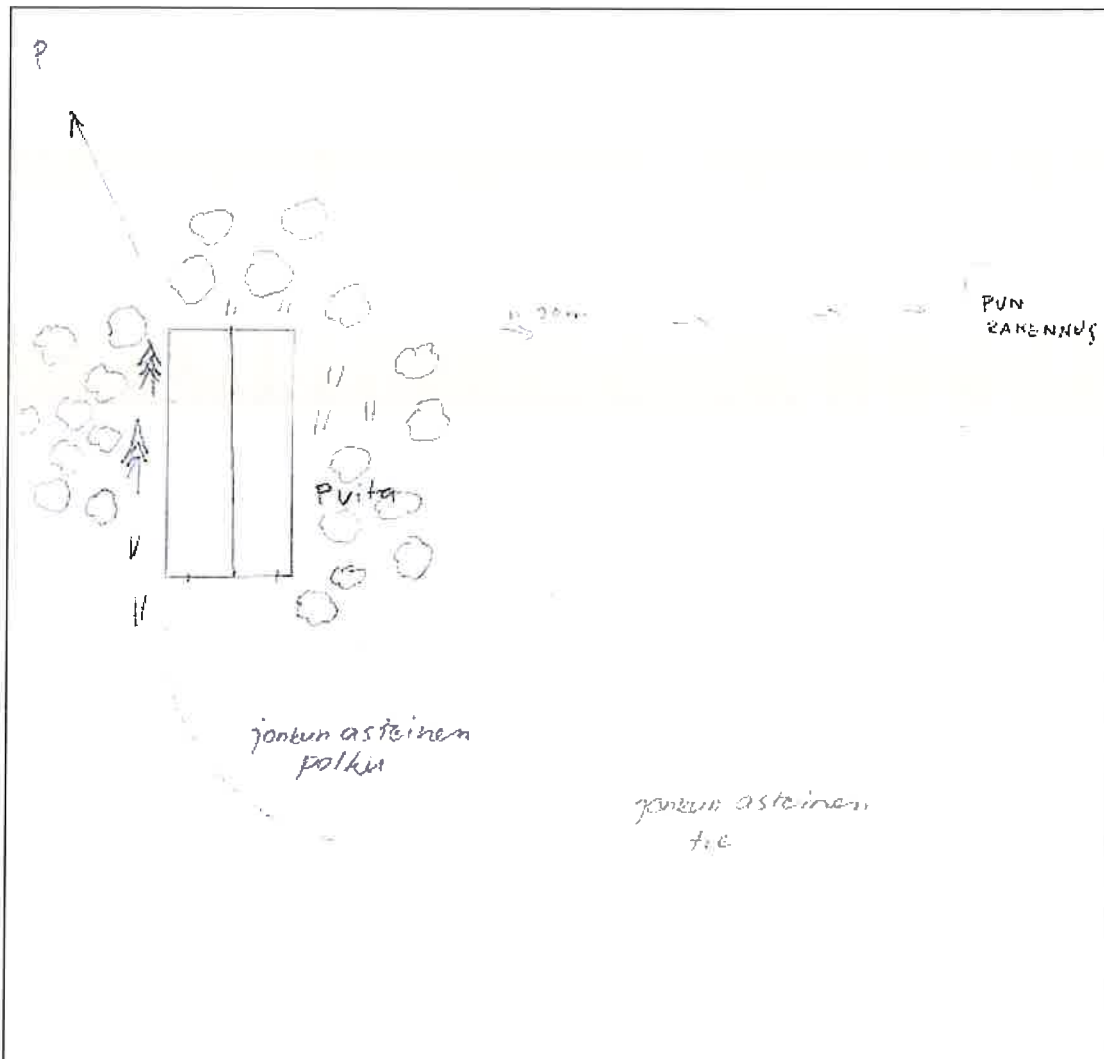
LATO, RAKENNUS nro.27

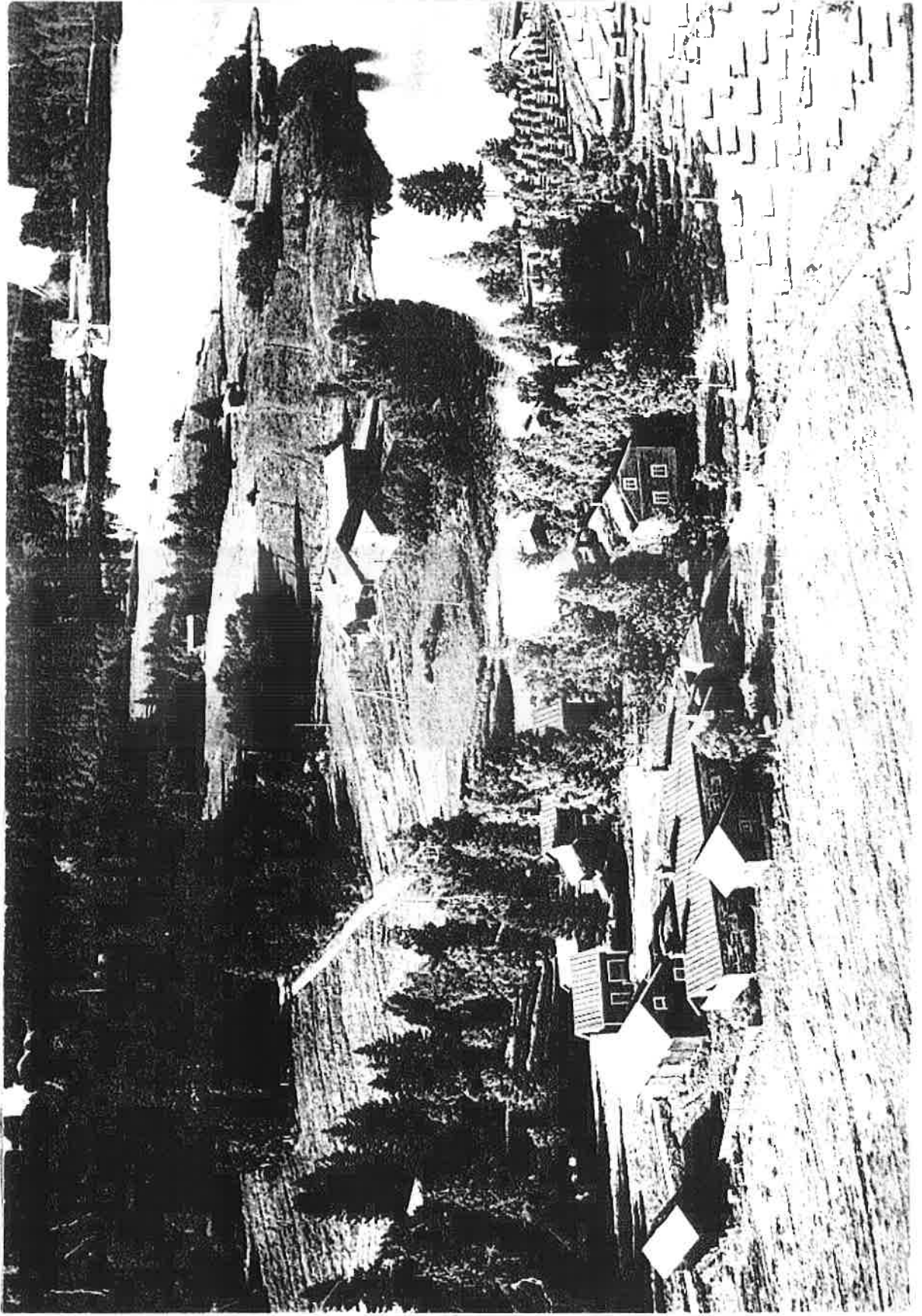
Lounaasta katsoen

Lahovaurio

Polkua pitkin lounaaseen pääsee Ristaniemeen johtavalle tielle.

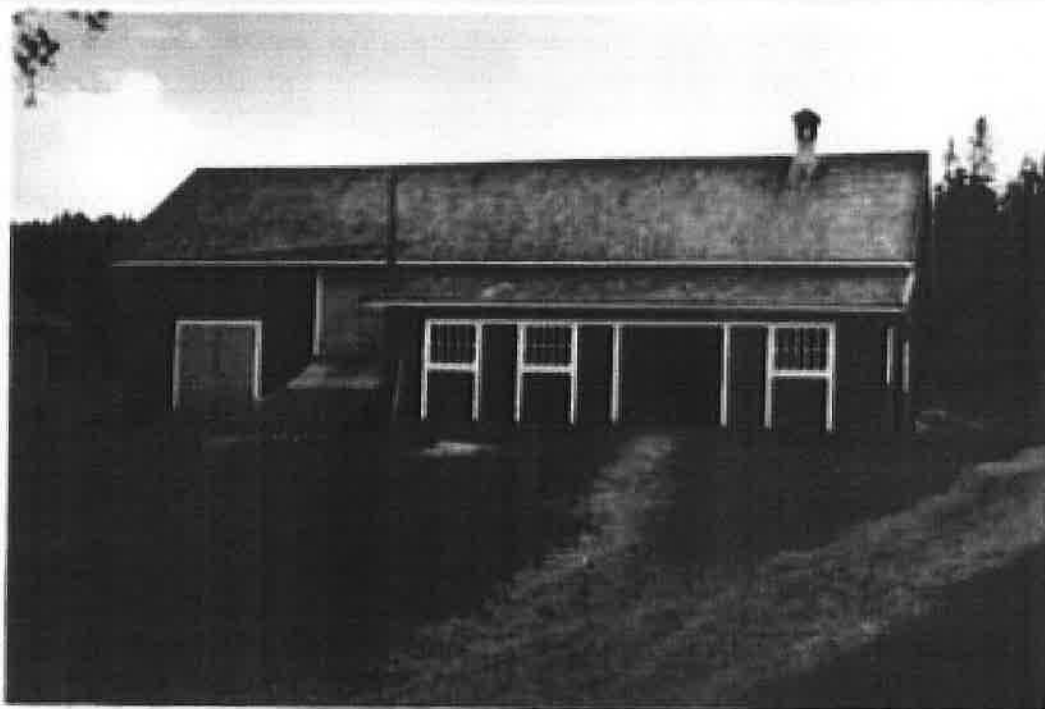
Vanha päärakennus

Navetta ja purettu kuisti

Talli

Luhti

Pakarin takaa, pakari ja leipäpuoti

Aitat, haulilato ja pakari

Riihi

